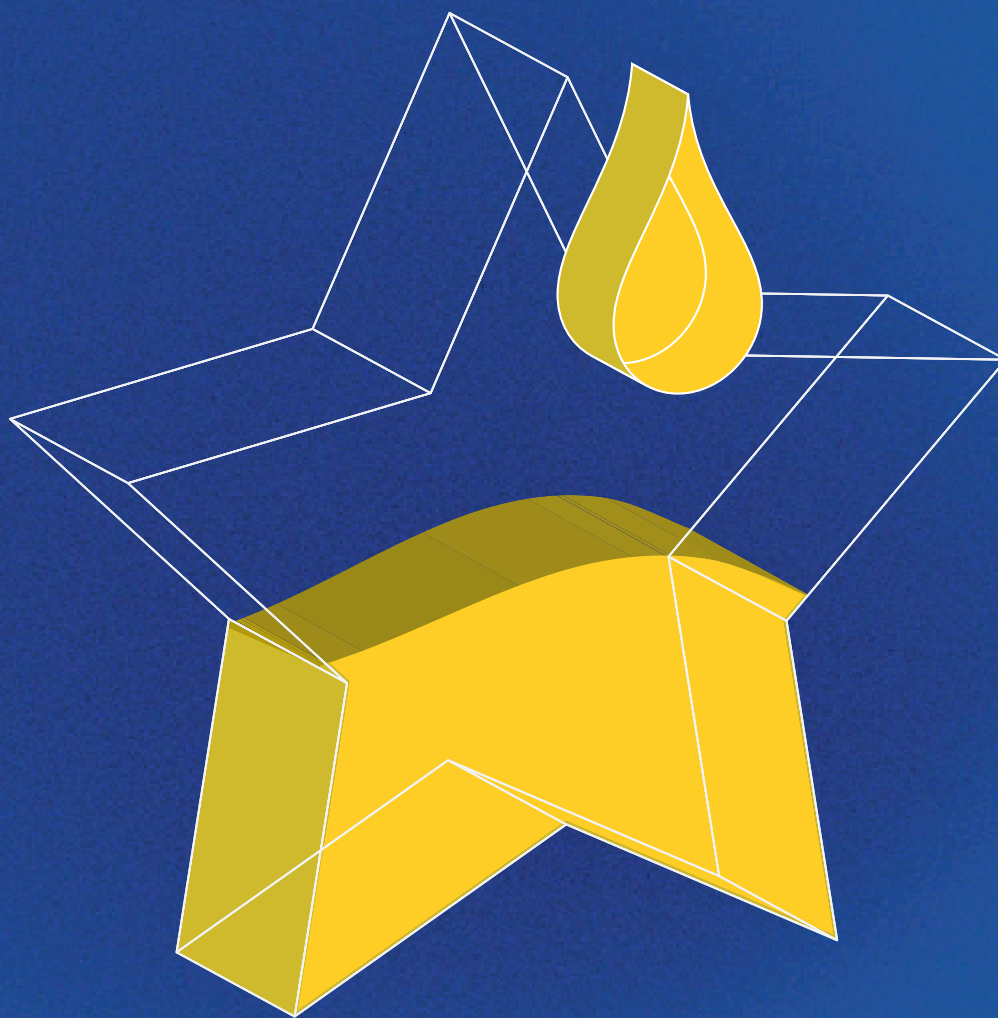

La Corbella

42 Hivern
2023/24

La revista dels qui estimem la llengua catalana

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

Temps d'acceleració

La llengua ha tornat a situar-se al centre del debat polític i institucional. D'aquesta manera, si sovint sembla que, pel que fa a la llengua catalana, els esdeveniments avancen d'una manera lenta i progressiva, la història també té moments en els quals diverses circumstàncies se superposen i els canvis se succeeixen d'una manera més accelerada. És el cas d'allò que ha passat aquests darrers mesos.

Ara fa un any, la publicació de noves dades sociolingüístiques al voltant de l'ús de la llengua entre els joves i en l'àmbit educatiu va encendre totes les alarmes, per bé que la tendència venia de lluny. Plataforma per la Llengua ja havia batejat la situació actual com «d'emergència lingüística» i havia posat el focus en les noves tendències juvenils i a fer del català, també, la llengua de les pantalles.

Els resultats electorals dels comicis del 28 de maig van conformar un canvi de majories parlamentàries al País Valencià i les Illes Balears —a més de l'Aragó— i, en conseqüència, la possibilitat d'un canvi de polítiques lingüístiques en aquests territoris, tal com malauradament s'ha anat confirmant, amb més o menys intensitat, al llarg d'aquests primers mesos de legislatura. En aquest punt, també caldria valorar si els governs de progrés havien fet tot allò que calia durant el període 2015-2023.

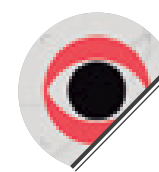
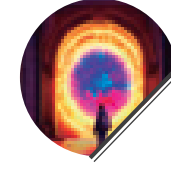
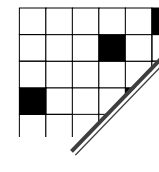
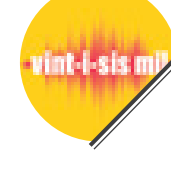
Pocs mesos després, en ple estiu, es produïa un nou gir de guió, que accelerava encara més el moment actual de la llengua catalana. Arran de l'aritmètica parlamentària sorgida de les eleccions del 23 de juliol, i fruit de les negociacions de Pedro Sánchez amb els partits catalans per acordar la mesa del Congrés de Diputats —que recauria en l'expresidenta balear Francina Armengol—, el català s'incorpora com a llengua d'ús a la cambra baixa. D'aquesta manera, totes les teòriques traves tècniques que s'havien argüït durant dècades a l'hemicicle es van veure solucionades ràpidament amb un senzill sistema de traducció simultània.

Al mateix temps, els acords postelectorals amb les formacions polítiques d'àmbit català també marcaven una altra fita molt rellevant pel que fa a la nostra llengua: la plena oficialitat del català a les institucions europees. Així, el fet que el Consell de la Unió Europea tingués a l'ordre del dia de les seves reunions del 19 de setembre, del 24 d'octubre i del 15 de novembre la incorporació del català com a 25a llengua oficial de la UE suposa una fita històrica per al reconeixement dels drets lingüístics de més de 10 milions de parlants.

En aquests temps d'acceleració, i tenint en compte el nou context institucional, Plataforma per la Llengua ha reorientat les seves prioritats al País Valencià i a les Illes Balears; ahora, ha desplegat totes les seves capacitats per contribuir a assegurar l'oficialitat del català a Europa.

Treballem per fer avançar el català!

	Oficialitat a la UE	05		Territori	32
	Nous governs, noves estratègies	12		Activisme	40
	La llengua de la tecnologia	18		Recomanacions	41
	SAGA, Saló del Gaming	22		Xarxes socials	42
	Entrevista a Fernand de Varennes	24		Jocs de llengua	44
	Entitat	28		Promocions	46

La Corbella. Director: Francesc Marco-Palau. Redactor en cap: Jordi Alabern. Consell de redacció: Rut Carandell, Daniel Mundet i Pere Tomàs. Han col·laborat en aquest número: Dídac Alcalà, Núria Amat, Enric Balaguer, Roger Baldomà, Carol Blesa, Nil Camps, Germà Capdevila, Raül Castanyer, Albert Cuesta, Òscar Escuder, Lourdes Fernández, Joan Ferran, Bernat Gasull i Roig, Miquel Gil, Conxita Güell, Àlex Hinojo, Òscar-Adrià Ibàñez, Jordi Manent, Rosa de les Neus Marco-Palau, Octavian Mocanu, Maria de Lluc Muñoz, Mauro Mulas, Marga Payola, Susana Pérez, Mireia Plana, Gemma Ponsa, Carles Recasens, Isabel Romano, Anna Rossell, Antoni Royo, Ivan Solivellas, Clara Tur i Fernand de Varennes. Fotografies: Andreu Ausàs, Jordi Alabern, Núria Amat, Irene Coghen, COIMB, Pol Cruz-Corominas, ELEN, Josep Maria Gerardo, Martí Gasull Avellán, Juan Miguel Morales i Pere Torra. Correcció: Queralt Badia, Xavier Monjo i Álvaro Muñoz. Portada: Xavi Iroz. Disseny, maquetació i il·lustracions: **mvto** Estudi Muto.

Els articles d'opinió i les respostes a les entrevistes publicades a *La Corbella* expressen solament l'opinió dels autors o de les persones entrevistades.

El català, la 25a llengua oficial de la Unió Europea?

Avui, la Unió Europea compta amb 24 llengües oficials, 12 de les quals tenen menys parlants que el català. Perquè una llengua sigui reconeguda, cal que sigui inclosa en la llista de llengües de l'article 1 del Reglament 1/1958 del Consell de la UE, article que al llarg d'aquestes dècades ja ha estat modificat en set ocasions, per tal d'anar ampliant el nombre de llengües oficials. Així, el català aspira a esdevenir la 25a llengua oficial de la Unió Europea.

Òscar Escuder
President de Plataforma per la Llengua

Reconeixement europeu

El finès és una llengua parlada habitualment per 5 milions de persones, l'eslovac per 5'2 milions i el danès per 5'5 milions. Totes són llengües oficials de la Unió Europea, com també ho són el croat, amb 4'3 milions de parlants; el búlgar, amb 8'5 milions, i el maltès, amb una mica més de mig milió, així com el lituà, l'eslovè, l'estonià, el suec, el portuguès, el txec o l'hongarès. I així, fins a 24 llengües oficials a la Unió Europea.

Per què els 10 milions de catalanoparlants no tenim els drets lingüístics reconeguts? La falta de reconeixement històric de la llengua catalana a les institucions europees és una autèntica anomalia en relació amb totes les altres llengües mitjanes del vell continent, i no té res a veure amb el volum de parlants del català, sinó amb la falta de voluntat política de l'Estat espanyol durant tots aquests anys. I no serà perquè tant les institucions com la societat civil no ho hagin demanat i recordat, ja des del 1987, any en què els parlaments balear i català ho van reclamar, o l'actual Estatut d'Autonomia de Catalunya, que indica que l'Estat ho ha de fer. A banda, hi ha hagut les campanyes socials, com les de Plataforma per la Llengua.

Precisament per capgirar aquesta manca d'oficialitat, a l'ONG del català estem dedicant tots els nostres esforços a fer-ho possible, ja que hem de tenir ben present que l'oficialitat del català a Europa és una qüestió cabdal, tant des d'un punt de vista de reforçar el prestigi de la llengua catalana com pel fet que l'oficialitat permet protegir la nostra llengua legalment, perquè s'usaria en àmbits que estan restringits a llengües amb aquest estatus: des de l'etiquetatge de productes fins als procediments judicials europeus, i des de la finestra única empresarial de la UE fins a la llengua de presentació d'una Iniciativa Legislativa europea, per citar-ne només alguns exemples.

Així, tenint en compte tots els antecedents, estem convençuts que el moment és ara. Ho tenim clar i estem a punt!

Tot i disposar de 10 milions de parlants, fins ara la llengua catalana no ha estat llengua oficial i de treball de la Unió Europea, per bé que sí que se la considera una llengua de comunicació amb la ciutadania. Això, teòricament, vol dir que qualsevol ciutadà pot adreçar-se per escrit a diversos organismes comunitaris i rebre una resposta també en llengua catalana —tot i que, de facto, la comunicació es filtra primer a través d'un organisme de l'Estat espanyol—, i que també es tradueixen a la nostra llengua alguns documents oficials de la Unió Europea.

Una cursa d'obstacles

La demanda d'oficialitat del català a Europa ha estat una petició històrica de l'activisme en favor de la llengua. Ja l'any 1987, el Parlament de les Illes Balears va ser la primera institució que, de manera unànime, en va demanar l'oficialitat, i un any més tard també ho va fer la Generalitat de Catalunya.

El 2004, el govern de José Luís Rodríguez Zapatero va assegurar que havien fet la sol·licitud a les institucions europees, però que la iniciativa no havia pogut tirar endavant per qüestions tècniques, ja que, segons el mandatari espanyol, era necessari modificar diversos tractats. Va ser aquest 2023 que Plataforma per la Llengua, juntament amb l'eurodiputat irlandès Chris MacManus, va interpellar directament el Consell de la UE, i és aquest organisme europeu que, per escrit, va confirmar que el govern espanyol en cap moment no havia demanat l'oficialitat del català a Europa.

El 2011, amb l'entrada de Croàcia com a nou estat membre de la Unió i, per tant, l'oficialitat del croat com a llengua comunitària, els partits catalans van demanar al Congrés espanyol la incorporació també del català com a llengua oficial de la UE, però es va refusar amb els vots negatius dels dos partits majoritaris, PP i PSOE, que s'hi van mostrar contraris.

En paral·lel, no ha estat fins al 2022 que el gaèlic irlandès —amb uns dos-cents mil parlants habituals— ha aconseguit l'estatus de llengua oficial de ple dret, després que, d'ençà de l'aprovació inicial de la llengua irlandesa el 2005, han hagut de passar disset anys fins que aquest reconeixement fos complet. Casos com els del gaèlic irlandès, amb molts menys parlants que el català, evidencien que l'únic que cal perquè una llengua sigui realment oficial a la UE és voluntat política.

Una finestra d'oportunitat

Al llarg d'aquesta darrera dècada, s'ha tornat a intentar promoure l'oficialitat del català a la UE fins a una desena de vegades, totes sense èxit, i la qüestió ja s'ha convertit en una de les reivindicacions històriques de Plataforma per la Llengua.

És per això que l'ONG del català va decidir aprofitar que la presidència rotativa del Consell de la Unió del segon semestre del 2023 requeia en l'Estat espanyol per pressionar novament perquè l'oficialitat del català sigui finalment una realitat. L'aritmètica parlamentària sorgida de les eleccions espanyoles del 23 de juliol i les negociacions posteriors han permès obrir una finestra d'oportunitat per aconseguir aquesta fita.

Marga Payola

Assessora europea i coordinadora internacional de Plataforma per la Llengua

Català oficial, say yes!

Ara fa un any vam començar a planificar una campanya per demanar l'oficialitat del català a la Unió Europea davant una oportunitat única que es planteja cada 13 anys: la presidència espanyola del Consell de la UE, el segon semestre del 2023. Durant aquests mesos, l'Estat espanyol ha tingut la capacitat de posar temes sobre la taula i liderar-los. Fa anys que des de la nostra entitat treballem aquest tema, i ara era el moment de posar tot el nostre coneixement a la pràctica.

Per això, el passat 1 de juliol, vam començar la campanya «Català oficial» amb una primícia: a diferència del relat oficial de l'Estat, Espanya mai fins ara no havia demanat l'oficialitat del català a la UE. Tenim informes i hem parlat amb eurodiputats i advocats experts en Dret Europeu per desmentir cadascuna de les mentides i rumors que puguin aparèixer sobre aquest tema.

Tot va canviar després de les eleccions espanyoles del 23 de juliol, sobretot a mitjan agost, amb l'anunci del govern espanyol que demanava al Consell de la UE la modificació del Reglament 1/1958 per incloure el català com a llengua oficial.

Això va fer que acceleréssim la posada en marxa de la segona part de la campanya «Say yes!» a principi de setembre, adreçada al públic internacional i als caps d'estat europeus que havien de votar la proposta al Consell de la UE. Durant aquests mesos hem fet reunions amb ambaixades i consolsats dels estats membres, hem concedit entrevistes a mitjans internacionals, hem posat anuncis a la premsa internacional i hem tingut la complicitat d'uns ambaixadors excepcionals: Pep Guardiola, Jan Laporta, Kilian Jornet i l'actor Sergi López. A altres esportistes, actors, cantants, periodistes i tanta gent que s'ha sumat a la nostra campanya: moltes gràcies!

El català, amb 10 milions de parlants, és la 13a llengua més parlada de la UE, és a dir, hi ha 12 llengües oficials que tenen menys parlants que nosaltres. Arribats a aquest punt, no hi ha marxa enrere fins a aconseguir la plena oficialitat a la UE!

SAY
YES

El moment és ara. Fem del català la 25a llengua oficial de la UE!

Necessitem
el teu suport!

Entra a:
catalaoficial.eu

Què suposa que una llengua
sigui reconeguda com a oficial?

1. **Protecció legal**, ja que hi ha molts reglaments europeus que exigeixen que determinades coses es facin en una llengua oficial de la UE.
2. **Drets ciutadans i polítics**, perquè els ciutadans poden dirigir-se a la justícia europea en aquestes llengües i la documentació que es produeix a la Unió Europea es tradueix en aquestes llengües.
3. **Prestigi i reconeixement**.

Daniel Mundet
Sociòleg i membre de l'Executiva
de Plataforma per la Llengua

Una oportunitat històrica

Per primera vegada d'ençà que l'Estat espanyol va entrar a formar part de la Unió Europea, tenim una oportunitat única per tal que la llengua catalana esdevingui una de les llengües oficials de la UE. Assolir aquesta fita seria un fet històric de gran transcendència. La importància de l'oficialitat se centra en tres àmbits concrets:

1. **Protecció legal**. La normativa europea estableix, sovint, una jerarquia entre les diverses llengües d'Europa. Les llengües que no són oficials corren el risc de ser discriminades en nombrosos textos legals que regulen els usos lingüístics dels diversos àmbits sectorials que es legislen des de la UE (com ara el codi de consum o els productes sanitaris). Només el 2022 es van aprovar 213 disposicions legals que contenien clàusules lingüístiques que privilegiaven el castellà i discriminaven la llengua catalana.

2. **Ús de ple dret del català a totes les institucions de la UE**. Es podrà mantenir comunicació directa amb les institucions europees, hi haurà l'obligació de publicar tots els documents legislatius en la llengua oficial i l'obligació de disposar d'intèrprets i traductors per tal que qualsevol representant públic pugui expressar-se en català en qualsevol dels organismes de deliberació d'aquestes institucions.
3. **Prestigi intern i extern**. Es reforçarà el prestigi a escala internacional i també en l'àmbit intern. Serà un impuls a la internacionalització i al coneixement de l'existència del català al món.

En definitiva: si el català és oficial a la UE, passarà a ser més necessari en alguns àmbits professionals, i serà més útil i més vinculant pel que fa al prestigi i a l'ascensor social. És una oportunitat generacional històrica que cal aprofitar.

Més projectes internacionals

Assemblea d'ELEN a Sardenya

El 7 i 8 d'octubre, Plataforma per la Llengua va assistir a l'Assemblea General de l'European Language Equality Network (ELEN) a Càller, Sardenya. Va intervenir-hi el delegat a l'Alguer de l'ONG del català, Mauro Mulas, en una ponència en la qual va desgranar la necessitat d'ampliar el suport a favor del català a l'Alguer. En paral·lel, Plataforma per la Llengua va impulsar, en el si de l'Assemblea General, una resolució per tal de demanar al govern italià que ratifiqui la CELROM i faci efectiu el dret d'aprendre català de l'Alguer a l'escola, per tal que tots els minyons de la ciutat puguin rebre l'escolarització en la nostra llengua.

67è Congrés de FUEN

L'Assemblea de Delegats del 67è Congrés de FUEN va aprovar per unanimitat una resolució proposada per Plataforma per la Llengua perquè l'Estat espanyol reconegui els catalanoparlants com una minoria lingüística i la inclogui com a beneficiària del conveni marc de protecció de les minories nacionals del Consell d'Europa. Actualment, aquest conveni només protegeix els parlants de català de l'Alguer, atès que Espanya nega tenir minories nacionals i es limita a atorgar protecció al poble gitano.

Parlar català al Congrés de Diputats

L'acord per a la investidura de la socialista mallorquina Francina Armengol com a presidenta del Congrés espanyol ens ha dut un altre pas endavant per a la nostra llengua. Des del 19 de setembre de 2023, i per primera vegada a la història, es pot parlar en català a la cambra baixa sense que, com vèiem en les legislatures anteriors, s'interrompi i s'expulsi de l'hemicicle de la Carrera de San Jerónimo a aquells diputats que ho fan amb tota normalitat.

Aquest canvi de posició demostra, una vegada més, que si fins ara no s'havia permès utilitzar el català, l'eusquera o el gallec des de la tribuna d'oradors del Congrés era perquè no existia la voluntat política de la Mesa perquè així es fes. De la mateixa manera, es demostra que una cambra pot funcionar de manera plurilingüe.

Aquesta és una bona notícia per a tots els catalanoparlants dels diferents territoris perquè es reconeix la pluralitat lingüística i es normalitza l'ús de la nostra llengua. A més, sentir parlar els diputats en la nostra llengua al Congrés situa el català —com a mínim en aquest àmbit— en una posició d'igualtat amb la resta de llengües oficials de l'estat.

Tot i això, el contracte públic que s'ha subscrit per habilitar la interpretació simultània només traduirà les intervencions dels diputats que s'expressin en català, gallec, basc o occità cap al castellà, i no traduirà cap a la resta de llengües.

Aquesta situació deixa la posició espanyola encara lluny de la igualtat lingüística i les pràctiques de les democràcies plurilingües avançades com Suïssa, Bèlgica o el Canadà o, per exemple, la pràctica existent al Parlament Europeu, on tots els diputats poden parlar les 24 llengües oficials, però també escoltar els seus companys en la llengua oficial de la seva elecció.

Mireia Plana
Vicepresidenta de Plataforma per la Llengua

Cadascú sap en sa casa lo que es crema o d'on se plou!

Aquesta dita antiga reflecteix una de les grans riqueses de la nostra llengua: és parlada de molt antic per més de 10 milions de persones, en un ampli territori banyat pel Mediterrani, d'altres muntanyes i planes extenses, de regadiu i secà, de volcans i rius. Una terra preciosa que té per habitants persones ben diverses unides per una mateixa llengua i una cultura comuna, rica i diversa. Una llengua i una cultura amenaçades i castigades, que a Plataforma per la Llengua lluitem per rescatar i dignificar.

El lema principal de la nostra entitat és arribar a fer del català la llengua de cohesió social de tots els territoris de parla catalana, una llengua plena de vitalitat que arribi als joves i que es projecti cap al futur. Per això, les línies generals de la nostra actuació han anat adreçades a situar el català en el món d'internet en totes les seves facetes: en l'àmbit audiovisual, del cinema, de les grans plataformes, dels videojocs... però també en l'esport, en el lleure, als patis de les escoles i als carrers, canviant el paisatge lingüístic dels nostres pobles i ciutats, i sempre que ens és possible, de la mà d'altres entitats o associacions, perquè ens agrada sumar.

Aquest és l'ADN de Plataforma per la Llengua, el seu tarannà. Però cada territori del nostre extens domini lingüístic té les seves particularitats, unes necessitats específiques que cal respectar si volem assolir l'objectiu de situar el català en tots els àmbits socials. Per això, les actuacions a Catalunya se centren a potenciar els grups locals, a vegades en coordinació amb entitats, com l'ADAC a Girona. A la Catalunya del Nord, amb el conveni amb el Casal del Conflent, acompanyar actuacions com les emissions radiofòniques en català, el seguiment de l'escola catalana o l'organització d'activitats de lleure i esport adreçades als joves. A les Illes Balears, fomentem la presència de l'entitat a totes les illes amb grups locals que facin seguiment de les polítiques locals, també amb entitats com OCB de Formentera. Al País Valencià, reforcem la col·laboració amb altres entitats a zones on el català està especialment amenaçat, com a Alacant o la ciutat de València, i procurem ser presents a totes les fires i festes del país. A l'Alguer, fomentem la llengua a través de la música, d'una gran riquesa, i amb la recuperació de tradicions i festes com la de Sant Joan de la Porta Llatina, i en col·laboració amb l'Obra Cultural de l'Alguer. A Andorra, un incipient grup local comença a treballar en el seguiment de les actuacions del govern per tal d'afavorir la presència de la llengua oficial del país arreu.

A nosaltres la diversitat no ens espanta, ans al contrari: ens enorgulleix. Però per mantenir-la i fomentar-la, ens calen voluntaris de cada territori, de cada comarca, per fer front als reptes adversos que se'ns presenten. Ja som 26.000 socis, però ens calen més i més activistes per la llengua. Som-hi?

El Consell de la Generalitat Valenciana actua contra el valencià i contra la legalitat

Des de l'arribada del nou govern valencià format per PP i VOX, en la comunicació de les conselleries ha minvat l'ús del valencià, fet que vulnera el bilingüisme oficial. Per això, Plataforma per la Llengua farà un intens seguiment de les actuacions contràries als drets lingüístics dels valencians.

D'ençà del mes de juny del 2023, les primeres activitats del Consell de la Generalitat Valenciana —en mans del Partit Popular i VOX— relacionades amb la llengua representen un evident pas enrere, amb el foment d'un discurs secessionista des de les institucions i una clara voluntat de laminar l'oficialitat del valencià.

Que un conseller d'Educació com José Antonio Rovira declare que «volem que un xiquet valencià aprenga valencià i no català» no pot ser entès com una mostra d'ignorància, sinó com un acte que intenta avivar el foc de la polèmica, sense gens d'interès per la llengua pròpia. Igualment, la reforma de la llei de plurilingüisme, que elimina la possibilitat d'impartir assignatures en valencià a les comarques històricament castellanoparlants, n'és un altre clar exemple.

La força de la paraula contra la censura

Germà Capdevila
President de l'APPEC

L'esperit indomable d'un poble ressona en la seva llengua, en la seva cultura, en cada paraula escrita, cantada o explicada que transcendeix les generacions. Imagineu-vos l'astorament quan, a Borriana, una administració a les mans de l'extrema dreta va decidir esborrar aquesta veu, retirant revistes en català de la biblioteca municipal. Un acte que crida a la nostra consciència col·lectiva, perquè què som sense la nostra llengua, sense la nostra identitat?

Però aquí rau la bellesa de la nostra resistència: la societat s'hi va alçar, cridant ben fort que el català no serà silenciado. Perquè qui de nosaltres no ha descobert el món màgic de la lectura a través d'una revista infantil? Qui no ha trobat una passió arrelada en les pàgines d'una publicació temàtica? Són més que paper i tinta: són la porta d'entrada al nostre patrimoni, a la nostra cultura, al nostre ser.

L'APPEC, l'entitat que agrupa els editors de revistes i mitjans digitals en llengua catalana, vigilant com sempre, es va posar al capdavant de la reacció, defensant la diversitat editorial dels Països Catalans. Els governs que busquen oprimir la nostra cultura s'han trobat amb una

força imparabile. A Borriana, la indignació pública va forçar un canvi de direcció, i va demostrar que la voluntat del poble no es pot ignorar fàcilment.

Però la lluita continua. En lloc de lamentar-nos, hem preparat una resposta colossal. L'APPEC, conjuntament amb Plataforma per la Llengua, amb la col·laboració de la Federació Llull i la implicació decidida de la Generalitat de Catalunya, ha orquestrat la campanya de subscripcions més gran de la nostra història. I tenim l'ajuda de tots vosaltres. La campanya «Més Fortes que la Censura» www.noalacensura.cat implica que cada subscripció n'activa una altra, de gratuïta, per a una entitat cultural o educativa dels Països Catalans. Serà un mar d'amor per la llengua que inundarà cada racó del nostre territori.

Perquè quan parlem de revistes en català, parlem de l'ànima d'una nació. I que això quedi clar: les nostres veus, les nostres revistes, són més fortes que qualsevol intent de censura. Això és més que una campanya; és un crit de llibertat. I amb aquesta unió, aquesta comunitat, demostrarem que som, i sempre serem, més forts que la censura.

Retrocessos lingüístics

Impedir que una persona de Sogorb, de Requena o d'Oriola pugui fer part de l'ensenyament en valencià és un atac contra la igualtat i contra els drets de l'alumne a conèixer l'idioma del seu país. S'està eliminant el dret dels joves a tenir una competència lingüística en valencià, i poder optar en el futur a treballar en la funció pública. Des del punt de vista de la legalitat, el valencià és llengua oficial de ple dret a totes les comarques, i també a les de l'interior, de predomini castellanoparlant.

De la mateixa manera, l'actual conseller d'Educació del govern valencià va declarar que no coneixia ben bé la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (LUEV), tot qüestionant, així mateix, els pronunciaments de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL). La rèplica de l'AVL va ser clarivident, ja que qüestionar-la representa «qüestionar la norma institucional bàsica dels valencians: l'Estatut d'Autonomia».

Canvis a la comunicació institucional?

La irresponsabilitat lingüística ha arribat també a la comunicació de les conselleries valencianes. Des de la formació del govern de PP i VOX, la tendència a la castellanització de la comunicació institucional és evident. Des d'ara, tenen nom en castellà les conselleries d'«Agricultura, Ganadería y Pesca», i a les xarxes socials «Justicia e Interior» i «Innovación». El monolingüisme castellà de la portaveu oficial del Consell, Ruth Merino, ja és una declaració d'intencions.

La conselleria d'Agricultura, en mans de l'extrema dreta, va difondre missatges a les xarxes socials en un valencià antinormatiu, ple de faltes d'ortografia. El seu objectiu era seguir una ortografia secessionista, vulnerant la llei i ignorant la normativa de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Davant tantes arbitrarietats, Plataforma per la Llengua estudiarà totes les vies legals per tal de defensar la nostra llengua a les institucions valencianes.

Antoni Royo
Historiador i delegat
de Plataforma per la Llengua País Valencià

El valencià ha de continuar creixent

La política lingüística del nou govern de la Generalitat Valenciana és ben clara: mirar de disminuir la importància legal, i sobretot social, de la llengua, accentuant el predomini públic del castellà i, alhora, procurar impulsar diferents formes de "secessionisme", intentant accentuar les diferències dialectals i donar forma a una "llengua valenciana" inventada i desvinculada tant com sigui possible del tronc comú català.

Davant d'aquesta actuació, a Plataforma per la Llengua hem d'articular una forta oposició defensiva, coordinant el nostre treball amb la resta d'entitats dedicades a incidir en algun aspecte vinculat amb la llengua, i amb el conjunt del moviment popular i progressista valencià.

Però no ens hem de conformar amb aquestes accions, ja que seria, d'alguna manera, fer-los el joc al que realment pretenen PP-VOX, que és distreure'ns del treball positiu en favor de la llengua, i substituir-lo per una resistència que voldrien ben testimonial. No, Plataforma per la Llengua ha de continuar treballant alhora "en positiu", com hem fet des del primer moment de la nostra presència al País Valencià, impulsant tota mena d'actuacions destinades a incrementar la presència del català en la vida pública, ja siga en col·laboració amb aquelles institucions i entitats que continuen sent favorables a la llengua, com ara les universitats, ajuntaments o organitzacions cíviques locals i comarcals, ja siga treballant directament per eixamplar la presència "al carrer" de la llengua.

No podem caure en l'error de convertir la nostra realitat en una mera confrontació amb els "enemics de la llengua"; hem de transcendir-la continuant la línia que hem mantingut fins avui dia, i que ens ha dut a assolir tot un seguit d'èxits que cal mantenir i augmentar, malgrat la línia que pugui imposar el govern de la Generalitat Valenciana.

Illes Balears: canvi d'etapa

L'escrutini electoral del 28 de maig del 2023 va deixar un nou mapa polític a les Illes Balears, amb la conformació d'un govern del Partit Popular presidit per la conservadora Margalida Prohens, amb el suport extern de VOX. Una vegada conegut el preacord entre les dues formacions polítiques, Plataforma per la Llengua va apel·lar al compromís que el PP de Balears havia contret amb l'ONG del català —durant la ronda de reunions prèvies als comicis que l'entitat va fer amb les diferents candidatures— de “no fer de la llengua una batalla i mantenir-se sempre dins dels paràmetres de l'Estatut d'Autonomia i la Llei de Normalització Lingüística”.

Quina política lingüística?

Les possibles decisions que es puguin anar prenent al llarg de la legislatura relatives a l'àmbit educatiu, a la funció pública i també a l'àmbit sanitari generen incertesa en el context actual.

Precisament en l'àmbit de la salut, el govern de Marga Prohens, amb el suport de l'extrema dreta de VOX, aposta per fer extensiu a tot el personal sanitari l'eximent del requisit de català, que l'anterior govern ja havia aplicat a 11 categories professionals considerades deficitàries. Aquesta decisió ignora que “no podem parlar d'una sanitat digna si no tenim en compte el pacient (...) entendre'l en la llengua que triï és fonamental per a tractar-lo com toca”, tal com recordava Ivan Solivellas, delegat d'Illes Balears de Plataforma per la Llengua, en un article al *Diario de Mallorca*.

Per valorar el nou escenari, el 20 de setembre, l'ONG del català es va reunir amb Llorenç Perelló, director de l'Institut d'Estudis Baleàrics, per conèixer les polítiques lingüístiques que l'organisme té previstes per aquesta legislatura i traslladar-li el nostre rebuig a l'exempció del nivell de català a la sanitat.

Retrocés als ajuntaments?

Després dels comicis del 28 de maig, encara durant l'estiu, els ajuntaments de Palma i Calvià anuncien decisions polèmiques en relació amb la gestió lingüística dels seus municipis. D'una banda, Palma es plantejava la modificació del Reglament Lingüístic, que suposaria un pas enrere per a la llengua catalana a la capital de Mallorca; i, d'altra banda, el batle de Calvià, el popular Juan Antonio Amengual, anunciava que el català deixaria de ser un requisit per treballar a dues empreses públiques —Calvià2000 i OhLimpia—, i el coneixement lingüístic passaria només a ser un mèrit.

Per fer front a aquesta nova situació, Plataforma per la Llengua estudia si pot tenir recorregut legal denunciar aquestes decisions, sigui per la via

penal o bé per la via administrativa, en ser contràries als articles 43 i 44 de la Llei 3/2003, del règim jurídic de l'administració de les Illes Balears, així com a la Llei de funció pública.

En paral·lel, i en una reunió d'urgència amb el batle de Palma el 6 de setembre, el delegat de l'ONG del català a les Illes Balears, Ivan Solivellas, va traslladar a Jaime Martínez, del Partit Popular, la necessitat de promoure l'ús del català en totes les esferes socials, culturals i administratives de la ciutat. Uns dies abans, Solivellas ja havia intervingut al Ple Municipal de l'Ajuntament de Palma, on va denunciar que la modificació del reglament municipal vulneraria els drets lingüístics dels catalanoparlants i desprotegiria la llengua catalana, llengua pròpia del territori.

Compromisos incomplets

Més enllà de la nova composició institucional de les Illes Balears, una anàlisi de la política lingüística duta a terme durant la legislatura 2019-2023 per part del govern balear de coalició, presidit per la socialista Francina Armengol, ens ofereix més context per entendre la situació actual.

El 2019, els partits polítics balears es varen comprometre amb Plataforma per la Llengua a tirar endavant diferents iniciatives per potenciar el català —com una nova llei de consum, una llei del cinema, regular el requisit lingüístic i fer-lo efectiu, etc.—, però quatre anys més tard només es va aconseguir la creació de l'Oficina de Defensa dels Drets Lingüístics, el decret de creació de la qual fou aprovat la legislatura 2015/2019 gràcies a la consellera Fanny Tur. D'aquesta manera, la legislatura 2019/2023, liderada pel PSIB-PSOE, Més per Mallorca i Unides Podem va acabar la primavera del 2023 sense avenços substantius en els àmbits de consum, cinema, lleure, universitats o acollida, i només amb tímides millores pel que fa a la justícia o les subvencions culturals.

Ivan Solivellas
Sociolingüista i delegat de
Plataforma per la Llengua Illes Balears

A les Balears, rumb cap a l'horitzó 2027

Amb el canvi de govern a les Illes Balears i amb el desconcert sobre què pot passar a Madrid —i les conseqüències que tindrà sobre la qüestió lingüística—, és important repensar quin ha de ser l'horitzó de Plataforma per la Llengua Illes Balears. Fins ara, d'ençà del 2018, hem consolidat la nostra presència a les quatre illes i hem esdevengut la casa comuna de tots els qui estimen el català. A més, hem fet feina de manera paral·lela amb moltes entitats de renom, com l'Institut d'Estudis Eivissencs, l'Obra Cultural Balear de Formentera o els sindicats STEI, UOB i Alternativa, entre d'altres. Entre algunes de les activitats més destacades hi ha l'Eivissa Bits, el Correllengua a Formentera, la participació en el Moviment per l'Escola en Català a les Illes, etc.

I ara què? A hores d'ara ens trobam davant un atzucac considerable, no pel que hagi fet l'Executiu de Marga Prohens fins ara, sinó per tot el que pot fer pròximament, esperonat per l'odi visceral del partit amb nom de diccionari —quina ironia! Per això, a les Illes Balears hem decidit, d'una banda, potenciar els nuclis insulars, reactivant els grups de voluntaris, i, de l'altra, fer èmfasi en la generació de discurs. Aquest segon punt, de fet, és cabdal, especialment ara que regna la postveritat, on la realitat i la fantasia s'entremesclen als mitjans de comunicació, als discursos polítics i, fins i tot, a les sentències judicials.

L'horitzó 2027, per tant, va de crear discurs. Un discurs amb múltiples objectius: dotar d'arguments els qui som actius per la llengua; contestar els qui, amb paraules vanes i buides de significat (*llibertat, llengua comuna*, etc.), intoxiquen l'imaginari col·lectiu, i reivindicar la necessitat de normalitzar la llengua catalana perquè és, al capdavant, una qüestió de justícia social i equitat. L'empresa, idò, no és petita, per això hem de menester que tots ens activem per la llengua. T'hi animes?

La llengua de la tecnologia

Àlex Hinojo
Gestor del coneixement
i membre de l'Executiva
de Plataforma per la Llengua

El català, llengua digital

És fonamental abordar la qüestió de la digitalització completa del català des de diversos angles per comprendre'n millor la importància i l'impacte.

En primer lloc, la digitalització afavoreix l'accessibilitat i la difusió del català. Amb una presència més ampla a internet, els parlants de català tenen més recursos a la seva disposició per aprendre, comunicar-se i consumir continguts en la seva llengua materna. Això també afecta a tots aquells que tenen el català com a segona llengua o com a llengua d'acollida. Aquesta accessibilitat és vital per a la preservació de la llengua i per al seu creixement.

En segon lloc, la digitalització promou la diversitat cultural i lingüística. En un món globalitzat on les cultures i les llengües poden ser homogeneïtzades, la presència activa del català a internet contribueix a defensar un altre model de societat, més divers i pensat per a les persones. Això és fonamental per enriquir la societat global i preservar la identitat catalana. Defensar el català a internet és defensar el tagalog, el bengalí, el gal·lec i el quítxua. Amb el creixement de les interfícies de veu tipus Siri o Alexa, és molt important poder mantenir la nostra llengua quan interactuem amb aquests dispositius.

Un tercer punt important és el potencial econòmic de la digitalització del català. Quan una llengua té una presència significativa a internet, atrau empreses i inversions. La creació de continguts i serveis en català pot generar oportunitats econòmiques per als parlants de la llengua i contribuir al creixement econòmic de les regions de parla catalana. Som un nínxol de consum gens menyspreable, i hem de poder exercir els nostres drets com a tal.

Finalment, la digitalització completa del català és una estratègia eficaç per al seu futur. Les noves generacions creixen en un món digital, i una llengua que no estigui ben representada a la xarxa pot quedar-se enrere. Per tant, per assegurar la vitalitat a llarg termini del català, és essencial que sigui una llengua plenament digital.

En resum, la digitalització del català no només és una qüestió de comunicació i accés a la informació, sinó que té implicacions en la diversitat cultural, el creixement econòmic i el futur de la llengua. És una inversió en la salut i la vitalitat del català en un món cada vegada més digital i global.

Aliança per la presència digital del català

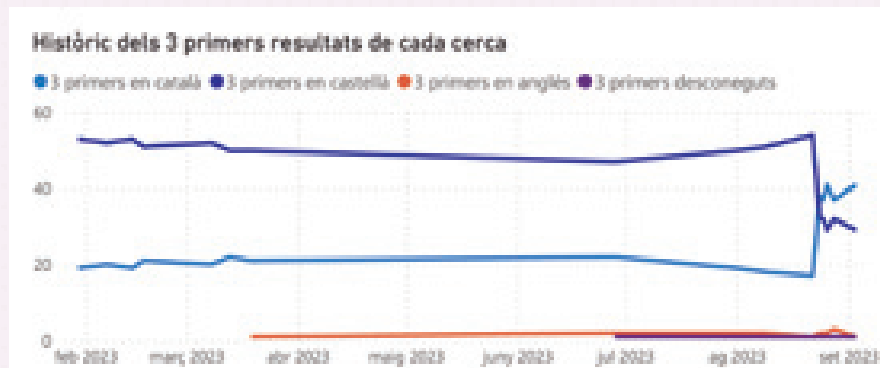
El 21 de març del 2023 es va presentar públicament l'Aliança per la presència digital del català, una coordinadora d'entitats socials dels territoris de parla catalana significades en la defensa dels drets digitals del català, de la qual Plataforma per la Llengua forma part activa.

La creació de l'Aliança va sorgir de la necessitat de donar resposta coordinada a un greuge, identificat setmanes abans, sobre el posicionament de les entrades en català als principals cercadors d'internet. Una de les afectacions més grans va aparèixer a Google, en el qual els resultats de les cerques en la nostra llengua de conceptes com “Mercè Rodoreda”, “Dènia” o “Barça” apareixien per darrere del castellà o l'anglès. Això ha provocat un perjudici cultural, però també econòmic, en empreses arrelades al territori.

Més enllà del català, aquesta problemàtica tenia una dimensió internacional, ja que afectava nombroses llengües en funció de l'estat on es trobava arrelada la seva comunitat de parlants, algunes amb reconeixement oficial a la UE, com el grec o el danès. No obstant això, les associacions que treballem en defensa dels drets digitals en català vam ser les precursoras a denunciar el maltractament i a posar-hi remei. De fet, l'empresa *big tech* així ho va agrair en una piulada a Twitter.

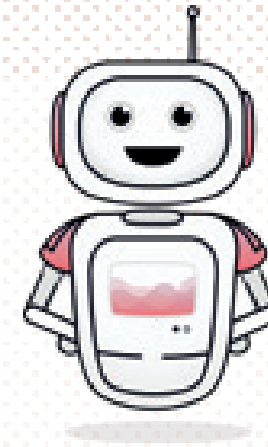
En conseqüència, el 8 de setembre, i gràcies a l'empenta i l'esforç tècnic i diplomàtic dels integrants de l'Aliança, Google va esmenar els errors a l'algoritme i es va iniciar la reversió de les prioritats en els resultats de les cerques, un procés pendent de monitoratge fins que se solucioni del tot.

Common Voice

Aquests darrers mesos, Plataforma per la Llengua ha consolidat la participació en el projecte Common Voice a través del web www.latevaveu.cat, que redirigeix al repositori de talls de veu —lliure, gratuït i participatiu— en totes les llengües del món.

La presència del català en aquest projecte de Mozilla gaudeix de molt bona salut. De fet, gràcies a la participació contínua de voluntaris, el 29 de juny es va convertir en la llengua amb més talls de veu enregistrats i validats, amb un resultat de 3.298 hores enregistrades i 2.438 de validades.

Doblatge i subtitulació de vídeos i converses

La implosió de noves tecnologies vinculades a la intel·ligència artificial ha obert un ventall de possibilitats. Una de les més trencadores és la de doblatge i subtitulació de vídeos i converses, amb el català com a llengua d'origen o de destí.

Després de la incorporació exitosa del català al programa de doblatge EzDubs (usat per a vídeos de Youtube i converses de Teams, Zoom i BlueJeans), aquesta funcionalitat també serà una realitat a curt termini en els pòdcasts de Spotify i les converses de Google Meet.

Aconseguiu que EzDubs ja inclogui el català a l'aplicació de doblatge com a llengua d'origen i destí

Albert Cuesta
Secretari tècnic de l'Aliança per la presència digital del català i coordinador del programa Català digital de la Fundació.cat

Vetllant pel català digital

Les entitats que formem l'Aliança ens hem proposat que la llengua catalana tingui en el món digital la visibilitat que li correspon per quantitat de parlants.

Inicialment, ens hem centrat a resoldre els problemes provocats per canvis en els algorismes dels cercadors web. Després de mesos de treball intens i molt tècnic amb el departament d'enginyeria de Google, a partir de la nostra anàlisi del trànsit de més de 600 webs multilingües de diversos àmbits, aquest agost hem aconseguit començar a millorar els resultats i, sobretot, establir un marc de col·laboració que ens ha de permetre anar més enllà. Google ha reconegut que la nostra aportació li ha permès reconduir un problema de què no eren conscients i afectava també moltes més llengües de tot el món.

Tot i això, no ens aturem aquí. Si bé valorem molt positivament la intervenció de Google, considerem que encara hi ha marge de millora i que cal observar de prop i de manera objectiva la visibilitat digital del català per detectar qualsevol incidència. Per això hem començat a desplegar per tots els territoris de parla catalana la Xarxa de Monitoratge del Català Digital, formada per desenes de sensors que fan cerques a la web i envien els resultats a un node central, on seran analitzats i publicats.

Roger Baldomà
Programador i membre
de l'Executiva de Plataforma per la Llengua

Per descobrir la indústria del videojoc

La segona edició del SAGA ha crescut en tots els aspectes, començant per l'espai, que s'ha duplicat en nombre de metres quadrats, i continuant amb el nombre de dies, que han passat de dos a tres, o les experiències que s'han pogut gaudir al saló.

Divendres ha estat una jornada plena de novetats, dedicada principalment als centres de formació que han pogut visitar el saló per descobrir la indústria del videojoc, tant des d'un punt de vista professional com des d'una visió responsable a l'hora de gaudir d'aquesta afició. El mateix divendres s'han lliurat els Premis SAGA als millors videojocs en català de l'any. Són uns premis que han comptat amb dues noves distincions: la primera, al videojoc amb més impacte, i la segona, amb la col·laboració de l'associació AMIC, al creador o la creadora de contingut en català sobre videojocs del moment.

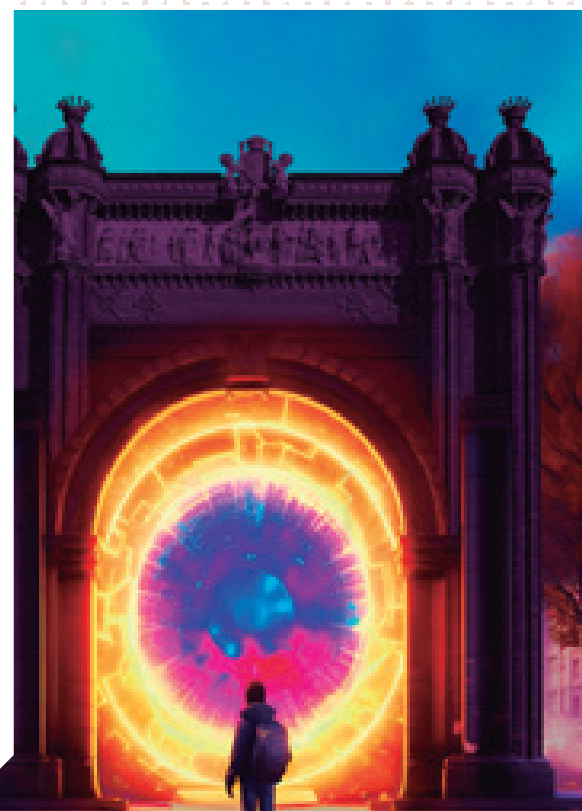
Una de les novetats del cap de setmana ha estat l'organització de xerrades i conferències orientades als professionals per tal que puguin aprofitar el saló per fer negoci. En aquest sentit, hem pogut comptar amb grans empreses del sector, com Gameloft Barcelona, Ubisoft o Socialpoint. Aquesta última, a més, aporta la novetat de ser la primera gran empresa del sector que ha presentat un nou videojoc insígnia en català.

D'una banda, el públic general ha pogut gaudir de l'experiència de veure en directe la majoria de pòdcasts en català sobre videojocs, jugar i parlar amb els creadors de videojocs que tenien estand al saló. Pel que fa a les experiències per al públic general, una de les novetats ha estat la presència d'un espai on jugar a jocs retro. Allà hem aprofitat per reclamar que volem que la indústria reconegui i tingui en compte el català en les seves plataformes perquè en un futur els jocs retro també incorporin el català de manera natural. Podeu signar la petició a: canvia.cat/videoconsoles-en-catala.

I, d'altra banda, també s'ha pogut gaudir d'una nova zona amb més de vint espais on el públic assistent ha pogut jugar als videojocs actuals que incorporen el català. Tanquem, doncs, la segona edició del SAGA esperant que l'any vinent ens acompanyin més grans empreses que s'han decidit a incorporar el català als videojocs.

L'1, 2 i 3 de desembre, la segona edició del SAGA consolida el saló del gaming amb més expositors, més escoles i més videojocs a la Farga de l'Hospitalet!

Susana Pérez
Creadora de continguts
i membre de l'Executiva
de Plataforma per la Llengua

Una finestra a l'ecosistema del videojoc

Podem dir, en termes generals, que l'any 2023 és un bon any per a la indústria del videojoc en català. En aquesta última dècada s'han traduït i localitzat més de cinquanta videojocs. El llibre blanc d'aquesta indústria reflecteix un horitzó imparable en aquest aspecte, com el fet que el 53% d'estudis creats a Catalunya han fet servir el català en els seus videojocs.

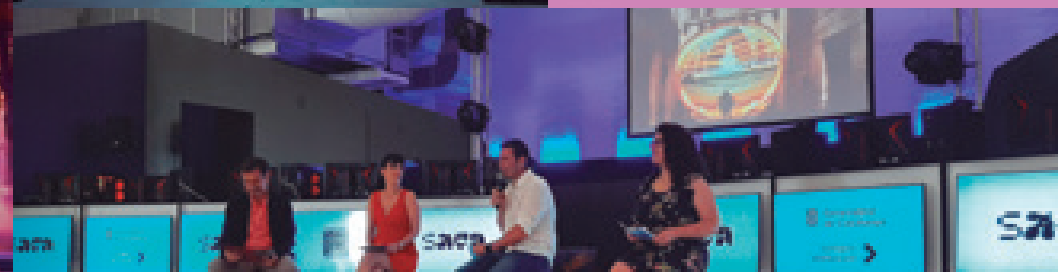
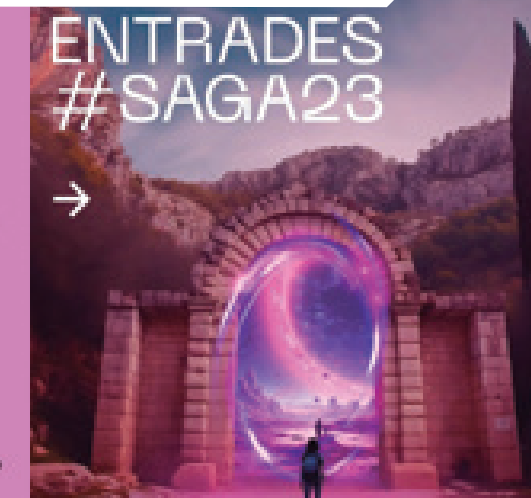
Estem prenent consciència d'una realitat que fins ara ens era negada?

El moviment social té una implicació important en aquest fet. Les necessitats de les persones videojugadores que formen part d'eixos més de 10 milions de parlants que té la nostra llengua són i han estat un actiu important per aconseguir-ho. Comptem amb grans iniciatives que naixen del si de les més de

10 comunitats de catalanoparlants de videojocs i que troben en els esdeveniments el seu punt d'unió per compartir, en la seua llengua, allò que els aporta la cultura dels videojocs.

A més, aquest moviment actiu i constant ha fet que en els últims anys la mateixa administració pública moga fitxa amb diferents accions nascudes també a partir de la Taula del Videojoc, per anar braç a braç amb la indústria i el compromís de la nostra llengua.

I apareix SAGA, la finestra a l'ecosistema del videojoc en català, que treballa en una xarxa que connecta tots els punts estratègics de la indústria i visibilitza, i alhora motiva, per fer possible i assolir la plena normalització lingüística al món dels videojocs. Però encara queda molt per fer. Continuem?

“Que el català s’usi a les institucions de la Unió Europea té un sentit lògic”

ENTREVISTA A

Dr. Fernand de Varennes

Relator especial de les Nacions Unides per als afers de les minories

En ple segle XXI, els usos lingüístics dels estats i els governs continuen condicionant el present i el futur de les llengües minoritzades. El dret internacional pot ajudar a protegir aquestes llengües?

Quan uses una determinada llengua, dones un avantatge, un benefici als parlants d’aquesta llengua. No usar-la, especialment si és una llengua minoritària, significa denegar aquest benefici: la teva pròpia llengua no és usada de la mateixa manera en el teu govern i, en alguns casos, en el dret internacional, i aquesta situació podria ser considerada discriminatòria. El dret a la igualtat, en dret internacional significa que, si tu tens preferències lingüístiques, aquestes preferències han de ser raonables i justificades. Si no és així, podria violar un dret humà fonamental del dret internacional.

És molt important per a una llengua que se la reconegui com a oficial?

L’estatus legal és important a Europa i importa molt més que amb la legalitat internacional de les Nacions Unides. Permeteu-me que ho expliqui. Els instruments legals europeus, com ara tractats o altres documents legals com el Conveni marc de protecció de les minories nacionals o la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries (CELRoM), estableixen clarament que són els estats els que decideixen si una llengua serà protegida o no. Així de senzill! Hi ha un estatus i un reconeixement que han de venir de l’estat. I pel que fa al Conveni marc, són els estats els que tenen dret de dir quines són les minories nacionals. I menciono aquests dos exemples per una raó: perquè, si un estat no reconeix, no dona estatus, una minoria i una llengua no seran protegides pel conveni.

Fernand Joseph de Varennes (New Brunswick, 1958). Jurista especialitzat en Drets Humans, és un dels màxims experts mundials de drets lingüístics. Doctor en Dret per la Universitat de Limburg (Països Baixos), és professor extraordinari a la Universitat de Pretòria (Sud-àfrica), professor adjunt a la National University of Ireland-Galway (Irlanda) i professor visitant a la Universitat de Hong Kong (Xina). La seva recerca compta amb 200 publicacions en 30 llengües diferents. Entre el 2017 i el 2023 ha estat relator especial de les Nacions Unides per als afers de les minories.

I pel que fa al reconeixement d'oficialitat de la Unió Europea?

Això em recorda a la frase llatina “*extra ecclesiam nulla salus*”, que vol dir que fora de l'Església no hi ha salvació. Fora de l'estatus oficial no hi ha una protecció real de les institucions europees. Per a moltes llengües minoritàries també sembla que algun tipus d'estatus o reconeixement legal és una garantia més forta per al seu dret, el seu ús i la seva posició com a oficial en diverses institucions.

Com valora la recent oficialitat del català al Congrés de Diputats espanyol?

No solc donar elogis; de fet, sovint se m'acusa de només criticar la feina dels estats, però en aquesta ocasió diré una cosa bona del govern espanyol. M'agradaria, primer de tot, elogiar que hagin permès per primera vegada l'ús del català, el basc i el gallec al Congrés dels Diputats perquè és un bon pas, un bon pas que normalitza la realitat demogràfica del país. La identitat, la llengua i la cultura de milions de ciutadans de l'Estat espanyol no es veuen limitades només al castellà. Milions de catalans, bascs i gallecs tenen aquestes llengües com a llengües maternes, i excloure l'ús d'aquestes llengües al parlament o en altres àrees es pot qualificar de discriminació segons el dret internacional.

L'aritmètica electoral de vegades aconsegueix canvis sorprenents, oi?

És clar que el context polític actual explica per què s'ha adoptat la mesura i per què l'Estat espanyol també ha demanat que aquestes tres llengües tinguin oficialitat a la UE amb la gradual integració, començant amb el català.

Tornant a la UE, com interpreta la possibilitat que el català també sigui llengua oficial?

Jo diria que per una qüestió purament demogràfica: si mires a la situació d'usar llengües com català, basc o gallec al Parlament Europeu i a les institucions de la Unió Europea, té un sentit lògic, pel que fa als nombres demogràfics. Hi ha milions —de fet, molts milions— de ciutadans europeus que tenen el català, el basc o el gallec com a llengua primera, i és un nombre molt gran quan es compara —i sé que les situacions són diferents— amb l'irlandès, que és llengua oficial de la Unió Europea, que crec que té menys de 200.000 usuaris. També amb el maltès, llengua oficial de la UE, que té menys d'un milió de parlants.

Com podem esvair els dubtes que pugui tenir algun dels estats sobre aquesta qüestió?

Hi ha preocupacions que han de ser respostes des d'una perspectiva objectiva i racional. Francament, a partir del que jo sé, no hi haurà un efecte onada: les despeses d'afegir noves llengües oficials no són exagerades, penso que això ha estat estudiat, hi ha dades. Penso que hi ha pors, però que aquestes pors són exagerades, i és bàsicament perquè estem entrant en un terreny nou, i aquestes pors existeixen, però penso que un enfocament racional, ben estudiat i objectiu ens permetrà esvair-les.

Així, seria lògic que finalment pugui oficialitzar-se el català a les institucions europees?

Bé, sense ànim de dir com s'ha de resoldre la petició de dotar d'un estatus oficial el català, el basc o el gallec —jo, el relator especial, no els puc dir què han de fer—, deixeu-me dir que em sembla lògic tractar els milions de ciutadans europeus que parlen català, basc i gallec de la manera tan respectuosa amb la seva llengua, cultura i identitat com es va ser amb els centenars de milers de parlants de maltès o irlandès. La diversitat lingüística és una realitat europea,

i aquest és un dels motius pels quals s'han reconegut un munt de llengües estatals; moltes, vint-i-quatre, com a llengües també de la Unió. Però la diversitat lingüística dels ciutadans no es limita a les llengües oficials dels estats. La Unió Europea no és només una unió d'estats, sinó que també és una institució democràtica i també representa els pobles, les poblacions i els ciutadans de la Unió. En conseqüència, hauria de ser un lloc, en la mesura que sigui possible, per representar i ser accessible al màxim nombre de llengües d'Europa.

Aquesta diversitat lingüística també està relacionada amb els valors fundacionals europeus?

Això també vol dir omplir de contingut la frase “units en la diversitat”, un dels lemes de la Unió Europea. Que vol dir, i ho cito textualment, que “els europeus estan units per treballar conjuntament per la pau i la prosperitat, i que les nombroses i diferents cultures, tradicions i llengües

d'Europa són un actiu positiu per al continent”, i això no s'acaba amb les llengües estatals: ha d'incloure també les altres llengües, i especialment les llengües de milions de ciutadans europeus.

A més dels d'àmbit europeu, a les Nacions Unides tracteu casos d'arreu del món. Quin cas flagrant podríem destacar?

Nosaltres ens vam pronunciar en el cas de la minoria tibetana a la Xina, on hi havia un milió d'infants separats de les seves famílies i portats a escoles-internat. Un milió d'infants! I a aquests infants els escolaritzen principalment en la llengua estatal, pütönghuà —o mandarí estàndard, si ho preferiu. Nosaltres hem dit clar: “No, no, no: quan tens una gran minoria i l'educació en la seva llengua és possible, negar-los-la és discriminatori, és una violació dels drets d'escolarització en la llengua tibetana, en termes dels estàndards internacionals”.

Un seminari sobre democràcies lingüístiques

Estendre la consciència que el reconeixement jeràrquic i desigual de les llengües a l'Estat espanyol no és l'única opció possible. Explicar que el fet que el castellà sigui tractat com «la llengua comuna» i el català com una «llengua regional» no és la normalitat. Mobilitzar l'opinió pública a favor de canvis jurídics envers la igualtat. Aquests van ser els principals objectius del seminari que va organitzar l'ONG del català aquest 28 d'octubre proppassat.

Les ponències

El seminari *Les democràcies lingüístiques i el cas espanyol* va constar de tres conferències amb experts de renom en la matèria del reconeixement de les llengües i va ser moderat per la vicepresidenta de Plataforma per la Llengua, Mireia Plana. En les ponències es va analitzar l'ús de conceptes com *personalitat*, *territorialitat* o *lingua franca*; es va abordar l'evolució de la jurisprudència constitucional en matèria de drets lingüístics i l'impacte de les sentències judicials, i es va reivindicar l'existència de models lingüístics com els de Suïssa.

En dos torns de preguntes i en un esmorzar a peu dret ofert per Plataforma per la Llengua, els assistents a la jornada celebrada a la capital catalana van poder compartir reflexions i inquietuds amb els

ponents: el professor de Filosofia Moral de la Universitat de Girona Joan Vergés; la professora de Dret Constitucional i directora de la Càtedra de Drets Lingüístics de la Universitat de València, Vicenta Tasa, i la professora de Dret Constitucional de la Universitat de Barcelona Eva Pons.

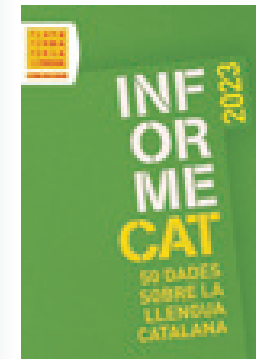
El seminari va ser una bona ocasió per recordar que als països amb seguretat lingüística es reconeix el plurilingüisme en les institucions federals, amb un suport preferent per a les llengües menys parlades, i l'oficialitat exclusiva de cada llengua al seu territori. Per contra, en els sistemes amb jerarquia lingüística, es privilegia una llengua i només es té per important la supervivència i el prestigi internacional d'aquesta llengua.

semicercles

Semicercles

Les democràcies lingüístiques i el cas espanyol s'emmarca en la nova línia estratègica de Plataforma per la Llengua per organitzar seminaris que permetin la coneixença, la col·laboració i l'intercanvi d'idees entre el món acadèmic i el de l'activisme. Després de l'èxit del seminari que es va fer l'any 2022, *La substitució lingüística: l'obsessió del supremacisme castellà*, amb la participació dels professors Juan Carlos Moreno Cabrera, Christiane Stallaert, Francesc Bernat i Ferran Suay, Plataforma per la Llengua va decidir donar regularitat als seminaris i agrupar-los en una nova marca de l'entitat, Semicercles. Aquests actes volen consolidar l'àmbit de generació de discurs reflexiu de Plataforma per la Llengua i oferir eines per canviar el prisma des del qual sovint copsem la realitat lingüística.

InformeCAT 2023 El 95 % dels habitants de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears diuen que parlen bé el castellà, i tan sols el 65,1 %, que parlen bé el català. És una de les dades més destacades de la dotzena edició de l'*InformeCAT*, una publicació anual de Plataforma per la Llengua que recull 50 dades significatives sobre l'estat del català arreu del domini lingüístic a partir de fonts oficials i d'estudis d'elaboració pròpia. Aquest decalatge entre el coneixement de tots dos idiomes s'explica per dos factors: la imposició legal del castellà a tots els ciutadans i la tendència de molts catalanoparlants a canviar de llengua sense ni adonar-se'n. Així, l'ocultació de la llengua dificulta que les persones novingudes entrin en contacte amb el català en el seu dia a dia i, en conseqüència, fa més difícil que aquestes persones puguin expressar-se en aquesta llengua i que acabin fent-ne un ús habitual. A l'*InformeCAT* podeu descobrir les dades dels diferents àmbits de la societat per estar al dia de l'estat de la llengua catalana.

Report de novetats legislatives

Durant el 2022, les institucions generals de l'Estat, les comunitàries europees i les organitzacions internacionals en què participa l'Estat espanyol van aprovar 213 disposicions que contenen clàusules que privilegiaven el castellà i discriminaven el català. Aquest fet posa de manifest, un any més, la situació d'inferioritat legal que continua patint la llengua catalana també pel que fa a l'aprovació de nova normativa. Així, per exemple, els camioners que volien descomptes per al gasoil havien de demanar-ho en castellà; les beques de formació en igualtat de gènere exigien el domini d'aquest idioma; la RAE va rebre una pluja de milions per promoure la «unitat essencial» del castellà en la intel·ligència artificial, i, alhora, el català no va ser ni tan sols un mèrit en la sol·licitud de beques del Ministeri d'Agricultura, que imposava el castellà i valorava el maltès o el gaèlic.

Informe de discriminacions lingüístiques

Plataforma per la Llengua elabora, des de l'any 2015, un informe anual de les discriminacions lingüístiques que els parlants de català pateixen en mans de les administracions públiques de l'Estat espanyol. En l'informe corresponent a l'any 2022 —publicat el setembre del 2023— es recullen 118 discriminacions lingüístiques greus produïdes en el context de la prestació d'un servei públic, un 19'2% més que el 2021.

Així, a *¿Quiere hablar en catalán o quiere que su hijo se cure?* es troben casos que s'han publicat als mitjans de comunicació, les xarxes socials i, molt majoritàriament, que els afectats han comunicat directament a Plataforma per la Llengua a través del servei de queixes i consultes lingüístiques de l'entitat. Les actituds vexatòries patides per les víctimes, que de vegades van acompanyades de justificacions per part dels servidors públics, com «estamos en España», revelen una ideologia supremacista que identifica una de les llengües de l'Estat, el castellà, com a especial i superior a les altres. Així, es relega els catalanoparlants a ser ciutadans de segona, amb uns drets lingüístics que no són respectats.

LA LLENGUA, D'ACÍ.9

Que té verbs tan bonics com "fardar".

Crida'm al 1438 o escriu a promocions@plataforma-llengua.cat i t'informarem!

10% DE DESCOMpte

per ser soci de

PLATAFORMA PER LA LLENGUA

La Fundació Vincle renova el seu patronat

La Fundació Vincle, nascuda el 2008, compleix 15 anys d'història. Els darrers dos anys, la fundació ha tingut algunes baixes de patrons, com les de Miquel Strubell i Jordi Porta, totes dues per defunció, i la d'Isabel Romano i Maria Trias, per motius personals. A tots ells el patronat els agraeix la dedicació a la fundació. De la mateixa manera, la fundació també ha incorporat nous patrons, que són Mireia Plana, filòloga i traductora; Josep Maria Canyelles, expert en Responsabilitat Social en empreses i organitzacions; Joan Font, director general de Bonpreu, i ben aviat també hi entrarà un representant del món socioeconòmic de les cambres de comerç. Amb aquests nous perfils, la fundació reforça més el paper que vol tenir en pro de la inclusió del català en el món de l'empresa.

Entrevista al catedràtic d'economia Guillem López-Casasnovas

La Fundació Vincle du a terme projectes vinculats amb la llengua catalana i el món socioeconòmic en el marc de l'Euroregió Mediterrània. En aquest context, la Fundació Vincle ha aprofundit sobre el greu problema del dèficit fiscal balear amb una entrevista al catedràtic d'Economia Pública de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) Guillem López-Casasnovas. Cal tenir present que les Illes Balears són el territori de tot l'Estat espanyol amb més dèficit fiscal: prop del 15% del PIB, per sobre de Catalunya (amb un 8,6%) i el País Valencià (amb un 5-6%). Amb aquesta tipologia de vídeos, la Fundació pretén conscienciar la població sobre aquesta problemàtica.

Recordem Martí Gasull i Roig a la Setmana del Llibre en català

La Setmana del Llibre en Català va acollir la presentació d'*El vuitè cel* (Tushita, 2022) el nou llibre del biòleg i activista lingüístic Bernat Gasull, en el qual l'escriptor recull el vessant muntanyenc del seu germà Martí Gasull i Roig (Barcelona, 1969 – Manaslu, 2012), fundador i ànima de Plataforma per la Llengua.

L'acte, que es va celebrar el dissabte 16 de setembre a l'escenari 1 de l'esdeveniment literari del Moll de Fusta de Barcelona, va comptar amb la participació de l'autor del llibre, Bernat Gasull; de l'expresidenta del Parlament de Catalunya, Carme Forcadell, i de l'editor de Tushita edicions, Enric Soler, i va ser moderat per Francesc Marco-Palau, secretari de Plataforma per la Llengua. Al llarg de la taula rodona es va fer èmfasi en la dualitat entre la passió de Gasull per l'excursionisme, l'alpinisme i la muntanya, i la seva vocació d'activista per la normalització de la llengua catalana, tot modernitzant el discurs i l'actuació del teixit associatiu a favor del català, a través del Col·lectiu l'Esbarzer i Plataforma per la Llengua, entitats que va encapçalar.

De la mateixa manera, l'expresidenta del Parlament de Catalunya i actual membre de la Junta executiva de l'ONG del català, Carme Forcadell, va destacar que, si bé el context polític i sociolingüístic dels territoris de parla catalana ha canviat molt des de la dècada del 1990, en la qual va conèixer en Martí Gasull, avui continua sent necessari que tothom treballi, en el seu dia a dia, per contribuir a fer del català la llengua comuna i de cohesió social.

Rut Carandell
Directora de
Plataforma per la Llengua

26.000 socis i molta feina

Que les pastisseries Chök es comprometin a ser lingüísticament exemplars, que l'Institut Català d'Oncologia ja tingui l'espai de formació en línia disponible en català i que la marca de roba Custo Barcelona comenci a incloure la nostra llengua en l'etiquetatge dels seus productes són només tres exemples dels nombrosos canvis que Plataforma per la Llengua assoleix cada mes per fer avançar el català en tots els àmbits de la nostra quotidianitat.

D'aquesta manera, per tal de poder transformar la realitat i revertir l'actual estat d'emergència lingüística en el qual vivim, ens és clau tenir el suport de 26.000 associats arreu dels territoris de parla catalana, a més de nombrosos voluntaris disseminats per tot el domini lingüístic.

Perquè és aquesta força la que ens permet desplegar-nos i, quan cal, actuar mitjançant la litigació estratègica, com en el cas de la treballadora acomiadada per Veritas o la consumidora multada per l'Ajuntament de Mataró.

La força dels socis i la comunitat de més de 200.000 persones que ens segueixen per les xarxes socials ens dona la capacitat, per exemple, d'instar la Diputació d'Alacant a recuperar el valencià en tots els cartells de l'agència de tributs Suma; d'aconseguir que l'Hospital Juaneda de Ciutadella s'hagi compromès a incloure el català al contestador automàtic del telèfon, i de

desenvolupar, al llarg d'aquest curs escolar, tallers juvenils de Twitch i pòdcasts en 37 instituts del sud del País Valencià, entre moltes altres actuacions que duem a terme al llarg de l'any.

És per tot això que volem agrair-vos de nou el suport i assegurar-vos que seguirem treballant amb determinació per aconseguir nous èxits, de Salses a Guardamar i de Fraga a l'Alguer!

MÉS
VEUS
QUE
MAI

SOCIS
PER CONTINUAR
DEFENSANT
LA LLENGUA

TERRASSA

Donem suport a la professora discriminada de Terrassa i presentem una moció al Ple municipal.

SABADELL

Ens reunim amb la direcció de l'Hospital Parc Taulí per abordar la situació del català entre el personal sanitari.

IGUALADA

Taller de mems en català dins del Mercat de les Lletres.

VALLESTÀVIA

Participem en la Festa del Casal del Conflent.

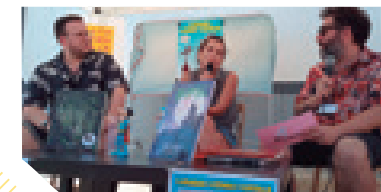
SANT POL DE MAR

Donem suport a les publicacions en català i sobre variants dialectals.

MATARÓ

Presentem un recurs contenciós administratiu per defensar la consumidora multada per l'Ajuntament de Mataró.

Organitzem la primera Diada del Còmic en Català.

MOLINS DE REI

Estrenem el servei del síndic de drets lingüístics per recollir queixes sobre vulneracions patides per la ciutadania, a la Fira de la Candelera.

VILANOVA I LA GELTRÚ

Promocionem el cinema en català i presentem la campanya #GoitaquèNofan.

MORELLA

Participem en l'Aplec dels Ports.

CASTELLÓ DE LA PLANA

Reflexionem al voltant de l'emergència lingüística.

CERDANYOLA

Presentem el llibre *Teràpia lingüística*, de Míriam Martín Lloret.

BARCELONA

Defensem els drets lingüístics de la comunitat LGTBIQ+.

VALÈNCIA

Convoquem als actes del 9 d'Octubre.

SITGES

Taller de doblatge de cinema en català en el marc del Correllengua.

CIUTADELLA

Organitzem una trobada de socis i voluntaris per encarar els nous reptes.

TORRENT

Concentració contra el canvi de nom de l'Auditori Vicent Torrent.

DÉNIA

Participem en l'Aplec de la Marina el 18 de novembre.

ELX

Aconseguiu que la Universitat Miguel Hernández rectifiqui les bases de la convocatòria de la Càtedra Misteri d'Elx.

ALACANT

Som presents a la Festa commemorativa del 40è aniversari de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià.

L'ALGUER

Patrocinem una comèdia teatral en alguerès, juntament amb l'Associació Musical Lo Frontuni i l'Obra Cultural de l'Alguer.

PALMA

Ens reunim amb el nou batle per valorar la situació lingüística actual.

Defensem la selectivitat en llengua catalana en una reunió amb el rector de la UIB.

CAPDEPERA

Donem suport als concerts de Caparrutsfest.

ALARÓ

Rebem la flama del Canigó tot reivindicant la llengua catalana.

Conxita Güell
Mestra jubilada i delegada de
Plataforma per la Llengua Catalunya

El síndic dels drets lingüístics

Sí, els catalans tenim drets lingüístics i, massa sovint, no en som gaire conscients. De tan acostumats que ens menystinguin, hem perdut la capacitat de reaccionar. Plataforma per la Llengua, sempre atenta a què cal fer per millorar l'ús social de la llengua catalana, ha instituït el servei del Síndic dels Drets Lingüístics, amb l'objectiu d'informar els catalanoparlants dels seus drets i d'acompanyar-los quan se sentin discriminats. També d'oferir-los la possibilitat de presentar una queixa.

Gràcies a la campanya de micromecenatge, ara el Síndic arriba a molts indrets de Catalunya. Els voluntaris dels grups locals s'han pogut formar en drets lingüístics per poder atendre personalment qui necessiti assessorament en aquest àmbit. Hi ha hagut parades a unes quantes localitats: a la Fira de la Candelera a Molins de Rei, per Sant Jordi a Sabadell, a la Festa Major de la Mercè a Barcelona, a la Fira de Tardor de Sant Cugat, a les Fires de Sant Narcís a Girona, a la Fira del Llibre en català a Terrassa. A Sitges i a Castelldefels, s'hi va presentar com a inici de l'activitat del grup local. Aquí no ens aturarem.

A més de l'actuació a peu de carrer, hem començat un cicle de xerrades sota el títol "El dret de viure plenament en català" a Santa Coloma de Farners, a Saldes i a Cerdanyola, per a transmetre als ciutadans que com a parlants de català tenen uns drets i que els han de fer valer. També fem el taller formatiu "El dret de viure plenament en català: el nostre paper com a referents lingüístics", adreçat als joves d'ESO. No podem deixar de banda el jovent perquè ha de tenir eines per reaccionar quan li vulneren els drets, també en cas de discriminació per raons de llengua. Mantindrem el servei itinerant del Síndic per arribar a tothom que necessiti informació sobre els seus drets lingüístics.

Són moltes i diverses les situacions, tant d'àmbit públic com privat, que poden ser motiu de queixes lingüístiques. Cal presentar-les perquè obliguen empreses i serveis a modificar els hàbits lingüístics. No tenim gaires opcions: Hem de reaccionar sempre que ens vulnerin els drets lingüístics i hem de fer-nos-els respectar. Altrament, l'ús social de la llengua catalana s'afeblirà cada dia més.

Borsa de dinamitzadors lingüístics

Plataforma per la Llengua organitza, des de fa anys, cursos de dinamització lingüística per tal que les persones novingudes que no coneixen el català puguin desenvolupar-ne una millora, sobretot en l'oralitat. Aquestes sessions són obertes a tots els públics. La majoria solen adreçar-se a famílies novingudes, en col·laboració amb els diferents centres educatius on estan matriculats els seus fills. Si vols contribuir que cada vegada més gent conegui el català i s'hi pugui comunicar, apunta't a la borsa de dinamitzadors lingüístics a plataforma-llengua.cat/grups_conversa

Enric Balaguer
Periodista i delegat de
Plataforma per la Llengua Catalunya Nord

Ici on est en France, Monsieur !

Un dels objectius de Plataforma per la Llengua és fer respectar els drets lingüístics dels catalanoparlants. Una feina impossible a l'Estat francès, on els únics drets lingüístics que existeixen estan en relació amb la llengua francesa (article 2 de la Constitució). Des d'un punt de vista legal, els locutors de la llengua catalana i les altres llengües dites regionals no tenen cap llei que el protegeixi per l'ús dels seus idiomes; només podem parlar de legitimitat, i a vegades, de respecte i de tolerància.

Un dia del mes de juny, vaig anar a "la Poste" (correus) de Perpinyà per recollir un paquet. L'empleada de l'administració, després de ganyotes en llegir el nom català de l'entitat que representava, em va demanar el meu document d'identitat. Li vaig presentar la meua carta d'identitat francesa, on posa l'equivalent del meu nom en francès: Henri. Al seu

ordinador està inscrit com a "Enric" (el nom del meu DNI espanyol que no portava aquest dia). Explico a la senyora malcarada que és equivalent, que es pot comprovar amb la concordança del cognom, de la data i del lloc de naixement, de l'adreça... I en aquest moment la dona es posa molt nerviosa i aixeca la veu: "*Je ne suis pas catalane, ici on est en France, Monsieur!*" (No soc catalana, aquí som a França, senyor!)... I a part d'ésser descontent i vexat o queixar-me sobre l'actitud d'aquesta persona, no puc fer res des d'un punt de vista jurídic contra aquestes paraules catalanòfobes.

A l'Estat francès canviar de nom requereix l'ajuda d'un advocat, una demanda al fiscal de l'estat i una decisió del jutge, i tot això no és gratuït. Vaig néixer abans del 1993, any en el qual es va abolir la llei de l'11 germinal any XI del calendari

republicà (31 mars 1802) que autoritzava només els noms de sants i santes que consten als calendaris (fantàstic per a una república laica!!!) o també noms de la mitologia, revolucionaris o de plantes, d'eines... Entendreu potser que per fer servir el meu nom en català, ara usual, utilitzo la meua binacionalitat francoespanyola mentre espero la catalana. És així al país de la Llibertat, la Igualtat i la Fraternitat.

PROVA'NS

PASSAT A LA TELECOM AMB LA MILLOR
COBERTURA DEL TERRITORI

FIBRA + FIX
+ 2 LÍNIES MÒBILS
Trucades il·limitades

39'95
€/MES

parlem
telecom

Parauletes, el valencià al món

Un xiquet de pare valencià i mare japonesa viu a Suïssa i no té els mitjans *online* per aprendre català en la primera etapa d'aprenentatge. Així, d'una necessitat expressada per un soci de Plataforma per la Llengua, és com naix el projecte *Parauletes*, una aplicació per a tauletes i telèfons (disponible a Android i iOS) gratuïta i dissenyada per pedagogs i mestres, pensada per ensenyar valencià a xiquets d'entre 3 i 5 anys.

Parauletes és una aplicació creada per Plataforma per la Llengua i que ha comptat amb el suport de la Generalitat Valenciana per al seu desenvolupament i llançament; una aplicació en què, a través de jocs simples, els xiquets i les xiquetes poden aprendre un primer vocabulari bàsic i, d'aquesta manera, mantindre el vincle amb el País Valencià i la seua cultura.

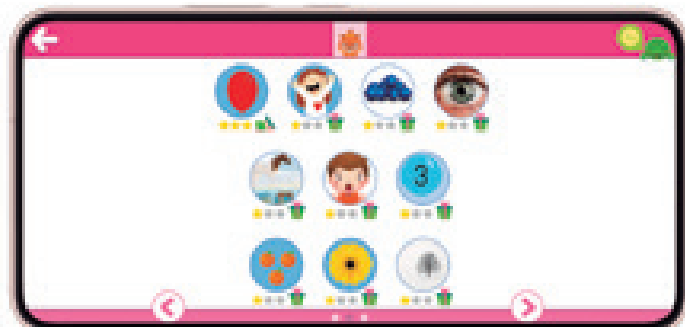

Un app senzilla i intuïtiva

Així, d'una forma senzilla i intuïtiva, impulem l'aprenentatge de la llengua no només entre xiquets que creixen fora del nostre territori (l'objectiu inicial), sinó que aportem una eina, també, a qualsevol família amb fills dels Països

Catalans. També aportem una eina realment útil per als centres educatius de tot el domini lingüístic, ja que els més menuts poden familiaritzar-se amb les seues primeres paraules escrites mentre s'ho passen bé amb el mòbil o la tauleta tàctil.

L'usuari trobarà tota una sèrie de jocs per aprendre i, alhora, poder-se entretenir. Així, amb aquesta aplicació busquem no només assegurar la continuïtat de la llengua entre parelles valencianes o mixtes que, tot i residir a l'estranger, volen transmetre la llengua als seus fills, sinó també aportar una eina a qualsevol família que ho vullga, per aprofundir en l'aprenentatge.

Ja et pots descarregar

PARAULETES

L'aplicació per ensenyar **valencià** als més petits

Disponible per a

SEMPRE TEUA
La teua llengua

ENTREVISTA

Dr. Carles Recasens

President del Col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears (COMIB)

Una de les primeres mesures que va anunciar el nou govern de les Illes Balears és l'eliminació del requisit de coneixement de català en l'àmbit de la salut. Pot ser una cortina de fum per no centrar-se en els dèficits reals del sistema sanitari? Quins són realment els principals factors que generen que les Illes Balears no tinguin prou personal de medicina i infermeria, actualment?

El Consell de Govern va aprovar a final d'agost un decret llei de mesures urgents per captar i fidelitzar professionals sanitaris. El decret preveu la regulació jurídica de les zones i especialitats de difícil cobertura, i la possibilitat de declarar-ne de noves de molt difícil cobertura, vinculades a un complement de millora retributiva, per garantir la cobertura sanitària. També s'elimina el requisit de coneixement de català per accedir als llocs de feina amb funcions sanitàries del Servei de Salut.

L'impacte mediàtic de l'aspecte lingüístic ha eclipsat l'objectiu principal que entenem que persegueix aquesta mesura extraordinària, que no és un altre que garantir l'assistència sanitària de la població balear. El diagnòstic de la situació a les Balears fa anys que està fet: pisos de lloguer no turístics limitats, cost de la vida molt elevat, insularitat... i retribucions baixes del personal altament qualificat o especialitzat. Ara el que manca és que s'executin polítiques per fidelitzar i atraure els professionals.

Aleshores, sense requisit, com es podrà garantir que el personal sanitari sigui competent en llengua catalana i, per tant, que puguin garantir els drets lingüístics dels usuaris?

De forma complementària, a principi d'octubre, l'actual govern ha anunciat un pla de formació per millorar el domini del català entre el personal sanitari, a través de l'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB) i en coordinació amb la Conselleria de Salut. Han assegurat que es duplicaran el nombre de cursos de català.

Quin és el dia a dia a les consultes mèdiques?

La relació metge-pacient és el pilar fonamental de l'atenció sanitària. Aquesta relació es basa en la confiança, l'empatia, l'accessibilitat, la confidencialitat... i el metge té el deure de cuidar aquesta relació a través de la professionalitat, el rigor científic, la comprensió i el respecte.

Pel que fa als usos interns del COMIB, quines mesures teniu previstes per normalitzar lingüísticament el Col·legi?

El COMIB fa 5 anys va iniciar una estratègia de normalització i equiparació lingüística pel que fa als canals de comunicació i l'espai web a través de l'adaptació dels sistemes interns, així com un pla formatiu al personal de la institució col·legial. Ens queda camí, encara, però ens marquem la fita d'un bilingüisme col·legial abans no acabi l'etapa de l'actual Junta de Govern.

Quin vincle teniu amb el Col·legi de Metges de Barcelona o el de València? Formacions conjuntes, materials, jornades...?

El COMIB manté una relació institucional excel·lent amb els col·legis de metges catalans i els valencians. Compartim projectes i iniciatives a escala nacional a través del Consell General de Col·legis Oficials de Metges. Avui dia, la formació, jornades i tallers *online* a través de la plataforma de l'Organització Mèdica Col·legial o les pròpies de cada col·legi permeten una molt bona formació mèdica complementària.

2a edició del CantAlguer

Gionta i Riccardo han guanyat la segona edició del CantAlguer, concurs per joves cantautors de l'Alguer d'entre 18 i 39 anys, ideat de Claudio Gabriel Sanna i organitzat per voluntat de Plataforma per la Llengua, dedicat a la promoció de la música en alguerés entre les noves generacions. La final ha tenguut lloc al Poco Loco, diumenge 28 de maig.

Conquistant lo públic i los experts de la juria, guanya la segona edició del CantAlguer la cançó inèdita *Quan miraves a lluny*, autor del text Gionta, nom artístic de Antonio Francesco Daga (l'Alguer, 1995), cantautor, compositor i *speaker* radiofònic, en grau de dominar diversos gèneres musicals, *pop-dance*, electrònica i *trip-hop*; i música de Riccardo Pinna (l'Alguer, 1993), pianista, compositor, director de corals, amb diverses col·laboracions a l'actiu. Segona posició per Giuseppe Trudu (l'Alguer, 1994), que ha presentat la cançó inèdita *Diu-me ont sés*.

Una tardada participada

La tardada, reivindicativa i participada, presentada de l'actor Roberto Bilardi, és estada oberta dels intervents de Mauro Mulas, delegat de la Plataforma per la Llengua a l'Alguer, Claudio Gabriel Sanna, president de la juria, i Carlo Sechi, director de l'Obra Cultural de l'Alguer, que han posat l'accent a damunt de les finalitats de la iniciativa. Les veus de Paolo Dessì i Eleonora Peana, representants de dues generacions diferents de artistes, han animat la tardada amb una extraordinària exhibició de talent.

Promoció de la música en alguerés

Gràcies al premi, Gionta i Riccardo pogueran registrar un EP de sis cançons en l'estudi The Chicken Coop de l'Alguer. Endemés tengeran l'oportunitat de se poguer exhibir a la Jornada Algueresa, organitzada de Obra Cultural de l'Alguer, a dins de la programació de la 56na Universitat Catalana d'Estiu, a Prada de Conflent.

La juria

La juria de aqueixa segona edició del concurs, presidida del cantautor Claudio Gabriel Sanna, se compon del president de l'Obra Cultural de l'Alguer, Giuseppe Tilloca, de la cantant Ester Formosa, de l'activista cultural i ex delegada de la Plataforma per la Llengua, Irene Coghenne, de la cantant mezzosoprano Elisabetta Manca, del musicista i director de corals Francesco Santino Scognamillo, i de Michelangelo Corbia, component del grup guanyador de la primera edició del CantAlguer, Arbre del Peix.

L'ALGUER

Mauro Mulas
Activista cultural i delegat
de Plataforma per la Llengua l'Alguer

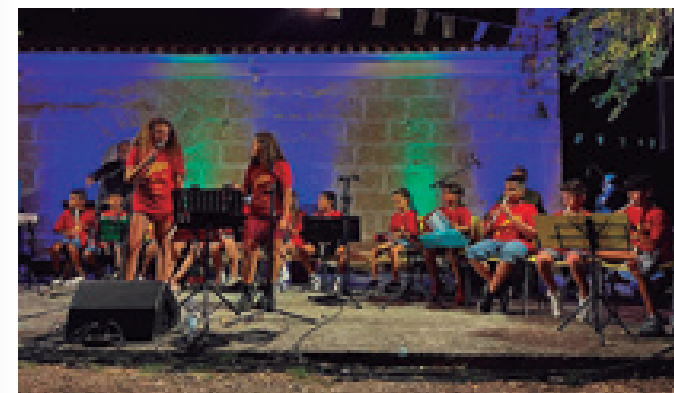
La vitalitat extraordinària del teatre popular en català de l'Alguer

Si a l'Alguer tenguéssim de individuar l'àmbit més vital de la llengua, diuria sense hesitació lo teatre popular alguerés. Cada any les companyies teatrals amatorials proposen clàssics del repertori tradicional, satisfent una demana que no coneix flexió.

Tant que la notícia de l'imminent representació de una comèdia, és vehiculada més del tam tam de la gent que dels tradicionals canals de informació. Lo resultat és que primer que los bitllets siguin disponibles, la Biblioteca Catalana, lloc històricament destinat a la venda, vengui literalment presa de assalt dels aficionats en cerca de la col·locació més bona i estratègica per assistir a l'espectacle. Los actors no professionals se presten diligentment al rol assignat de la direcció, però no manquen petites finestres de improvisació que fan de cada rèplica una unicitat.

Los passatges més apreciats venen saludats dels aplaudiments del públic, a vegades los més atrevits arriben a parlar als actors en plena representació i no és rar que lis hi responguin suscitant la hilaritat general. Les parts tradicionalment són separades de finestres musicals interpretades dels actors, però, especialment quan la cançó és treta del repertori popular, lo públic se deixa transportar, canta i amplifica l'efecte final amb les mans.

Teatre a dins del teatre, que acaba en l'homònima plaça, on el públic comenta i aguarda lo davallar dels actors de l'escalinata, per un últim aplaudiment, primer de la pròxima representació.

La Festa de les Maries

Minyons, festa, participació, alegria i llengua són estats los ingredients de la tardada algueresa organitzada de Plataforma per la Llengua lo divendres, 8 de setembre, a dins de la programació dels festejaments de les Maries. La tardada, animada de les veus de la Coral Mans Manetes i de Àngel Maresca "Lo Barber", és estada lo contribut de l'entitat a la festa civil i religiosa organitzada del Comitad de N. S. de l'Esperança amb el patrocini del Municipi de l'Alguer i de la Fondazione Alghero.

Los joves components de la Coral Mans Manetes han interpretat l'espectacle *Mans Manetes. L'Alguer: Paraules, cançons i veus de minyons*. Són estats magistrament dirigits de Claudio Gabriel Sanna i acompanyats de musicistes de valor absolut com Salvatore Maltana, Dario Pinna, Paolo Zuddas i el mateix Claudio Gabriel Sanna. La tardada és estada oberta i tancada de un veterà de la cançó algueresa i de l'escenari de les Maries, Àngel Maresca "Lo Barber". Maresca ha ofert un repertori de cançons tretes de la sua llarga carrera. Una programació atuada a la cultura i a la llengua catalana de l'Alguer, un espai de autèntica fe i algueresitat.

Radars lingüístics!

Plataforma per la Llengua ha dut a terme una campanya dirigida a detectar possibles vulneracions en el paisatge lingüístic català, concretament pel que fa a la retolació pública (noms de carrers, poblacions, senyals de trànsit, etc.).

La campanya demanava a la ciutadania que denunciés a les xarxes socials —o per correu electrònic— tots aquells rètols que no estiguessin correctament escrits en català. Per fer-ho, s'havia de publicar una fotografia amb l'etiqueta #RadarsLingüístics i indicar-ne la localització exacta.

El prop d'un centenar de queixes recollides durant l'estiu del 2023 s'han registrat i enviat al Departament de Territori de la Generalitat de Catalunya perquè en tinguí coneixement i desplegui les mesures oportunes per resoldre la situació. La gran majoria corresponen a rètols de carreteres i autopistes que estan senyalitzades en altres llengües, encara que també s'han detectat errors ortogràfics o reclamacions històriques de noms de municipis.

Recomanacions

Rosa de les Neus Marco-Palau
Filòloga, comunicòloga
i membre de l'Executiva
de Plataforma per la Llengua

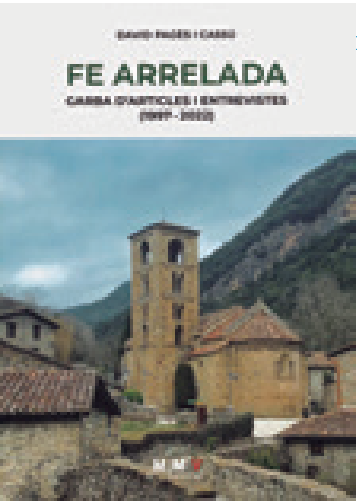
Per a *boomers* i *millennials*

Què vol dir *salseig*, *semat*, *bona vibra*, *xipejar* o *postureig*? Els filòlegs Xavier Mas, Clara Soler i Gerard Viladomat ens resolen tots els dubtes sobre el llenguatge dels adolescents d'avui a *Petem-ho. Manual de català per a boomers i millennials* (Rosa dels Vents, 2023). Així, al llibre, amb pròleg de l'enyorada lingüista Carme Junyent, els autors s'endinsen en la llengua que tot sovint podem sentir en converses col·loquials dels més joves, i que també és ben present en les sèries audiovisuals i en les interaccions de les xarxes socials.

Llengua arrelada

El diccionari català-valencià-balear, de mossèn Antoni Maria Alcover i Francesc de Borja Moll, la referencialitat de Jacint Verdaguer en el conjunt de la literatura catalana o el mestratge de Josep Ruaix en l'aprenentatge de català sota el franquisme. Aquestes són algunes de les temàtiques que s'inclouen a *Fe arrelada. Garba d'articles i entrevistes* (MMV Edicions, 2022), llibre en el qual el filòleg gironí David Pagès i Cassú recull una selecció d'una cinquantena d'articles i setze entrevistes que ha anat publicant aquests darrers vint-i-cinc anys en capçaleres com el *Diari de Girona* o la revista *Catalunya Cristiana*, sempre amb la llengua catalana, el mapa del domini lingüístic i la fe com a eixos vertebradors dels seus textos.

Reivindicar l'onomàstica

Els noms propis de les persones (antroponímia) i dels llocs (toponímia) vinculen el present amb la lingüística històrica. Així, a *Eugeni Perea Simón: escriptor, historiador, arxiver i poeta* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2023), una trentena de personalitats, com el lingüista Joaquim Mallafre, la filòloga Fina Anglès, la poetessa Olga Xirinacs o l'exconseller de Cultura Joan Maria Pujals, homenatgen, en una miscel·lània coordinada per la traductora Maria Eugènia Perea, la trajectòria i les nombroses recerques de l'estudiós riudomenc, membre de la Societat d'Onomàstica de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC).

> 96.800
seguidors

> 70.400
seguidors

> 41.400
seguidors

> 4.900
subscriptors

> 2.000
membres

15 llistes i
481 seguidors

> 1.400
seguidors

Les xarxes socials són
un espai imprescindible
per a la defensa de la
llengua. I tu, ja ens
segueixes a les xarxes
de Plataforma per la
Llengua?

Impulsem l'audiovisual en català

Plataforma per la Llengua treballa per fer créixer la presència del català a les plataformes audiovisuals i als cinemes amb dues noves campanyes, #GoitaquèNOfan i #PlayAlCatalà, finançades amb l'arrodoniment solidari dels supermercats Bonpreu i Esclat.

#PlayAlCatalà

Amb l'objectiu de promocionar l'audiovisual en català disponible, però del qual no es fa pràcticament publicitat, Plataforma per la Llengua ha començat a col·laborar amb el portal **desdelsofà.cat** per impulsar #PlayAlCatalà. Aquesta campanya difon, amb un videoresum setmanal, i un altre de mensual, les novetats destacades a les plataformes, i també potencia les recomanacions de crítics i creadors de contingut que parlen de cinema o sèries en català.

Ens ajudes a difondre-ho?

#GoitaquèNOfan!

Amb l'objectiu de reclamar a les plataformes de vídeo a demanda (Netflix, HBO Max, Disney +, Amazon Prime Video, etc.) que inclouin el contingut en català de pel·lícules i sèries que ofereixen als seus catàlegs, l'entitat ha col·laborat amb el portal **goitaquèfanara.cat** per ampliar-lo amb una nova eina que vol posar fi a aquesta problemàtica a través de la campanya #GoitaquèNOfan

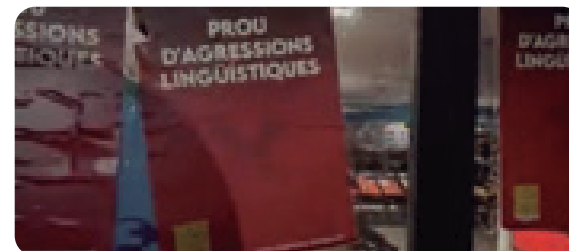
La nova eina és un cercador que es troba integrat al portal i permet detectar versions en català ja existents, però que no s'inclouen en les plataformes, i reclamar-ho a les xarxes socials amb un missatge automàtic.

Ens ajudes a revertir la situació?

Plataforma per la Llengua Illes Balears
@PLlenguallles - 10 de juliol

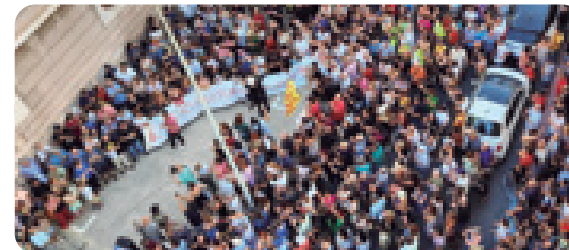
🗣️ Anit passada activistes de @PLlenguallles varen fer una acció a @Aldi_es d'Inca. 📢 Si pateixes una discriminació lingüística, adreça't al nostre servei de queixes. #Prouagressionslingüístiques #ProuDeCatalanofòbia

66 republicacions 5 cites 160 agradaments

Plataforma per la Llengua País Valencià
@PlataformaPV - 17 de juliol

🗣️ Un miler de persones protesten a Borriana contra la censura de revistes en valencià! 📢 Defensem el valencià front a la decisió del PP i Vox d'arraconar la llengua! #TotsAmbElValencià

61 republicacions 3 cites 150 agradaments

Plataforma per la Llengua @llenguacat - 17 de juliol

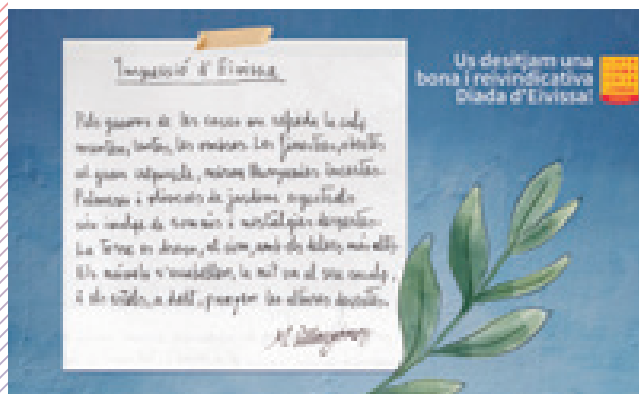
🗣️ Projectem, a la façana del @bcn_ajuntament, un missatge CLAR: 📢 Alcalde @jaumecollboni, demanareu l'oficialitat del català a la #UE tal com heu promès nombroses vegades al programa electoral de @socialistes_cat? 🇪🇺 L'estat espanyol presideix l' @eu2023es: ara és el moment!

394 republicacions 4 cites 755 agradaments

plataformaperlallengua 8 d'agost de 2023

Les paraules del poeta i traductor eivissenc Marià Villangómez ens acompanyen, avui dia 8 d'agost, en el desig d'una bona i reivindicativa Diada d'Eivissa!

378 «M'agrada»

PlataformaxLlengua 28 de juliol 2022

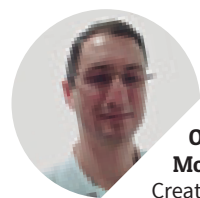
Save the Children truca a una simpatitzant i l'acusa de maleducada

"Tú a mí me endiendes, pero yo a ti no. Te lo digo por educación". Àudio denunciant que SaveChildrenCat havia trucat a una simpatitzant i va acabar acusant-la de maleducada perquè va demanar ser atesa en català

11.043 visualitzacions

Jocs de llengua

L'escena musical catalana viu un moment d'intensa vitalitat, amb concerts multitudinaris, autèntiques cançons virals i moltes propostes innovadores en tots els estils i gèneres. Així, tant en aquests mots encreuats d'avui com també en els del pròxim número de *La Corbella*, us convidem a recordar cantants i grups musicals històrics dels diversos territoris de parla catalana, així com descobrir noves propostes dels nostres dies!

Octavian Mocanu
Creatiu lúdic

HORITZONTALS

- 1. ... Cage (gàbia buida), grup musical català amb un repertori entre el *blues* i l'*indie* britànic. The Crab ... (les pomes silvestres), grup de música de *pop* i rock català.
- 2. Joan ... Giné, cantautor rossellonès, va publicar tres elapés, el darrer pòstumament. ... Rossell, cantant catalana, exponent de la segona generació de la Nova Cançó. Karla amb ..., artista independent de

- música catalana, establerta a Barcelona.
- 3. ..., grup barceloní efímer, finalistes del Sona9 2019 i guanyadors dels premis Èxit i per votació popular. L'estrena de Raimon! ... Positiva, grup de *hardcore punk*, nascut al barri de Sants de Barcelona.
- 4. ..., grup de música *pop*, *folk* i experimental, format pels germans Júlia i Pau Serrasolsas, del barri de Sant Andreu de Palomar de

- Barcelona. Manel Navarro.
- 5. Pasqual ..., cantautor i compositor alguerès de música popular, a la segona meitat del segle XX. Mariona ..., jove cantant catalana, guanyadora del concurs de talents Eufòria 2022.
- 6. ... Nous Piquen, grup musical palafrugellenc de rock experimental. ... (O-Erra), banda manacorina de *pop* i rock. Orlin, menys el cercle, i de qualsevol manera!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

- 7. L'Enemic! ..., grup terrassenc de música *folk*. Roger Torné.
- 8. Txarango. Suc i ..., jove banda menorquina que enguany ha publicat el seu segon disc. Arbre canadenc fet un embolic!
- 9. Oliva trencada! Vuit. Començo a escoltar Land of Coconuts a un cotxe de cavalls! Nyandú!
- 10. ... Cayuela, jove cantant perpinyanès, participant en el programa francès de talents The Voice Kids. Esquimal posat de cap per avall.
- 11. Emigració en massa. ... (Tomás), cantant barcelonina, amb composicions marcades pel moviment de la Nova Cançó.
- 12. Uc! Pep ... "Botifarra", cantautor de música *folk* valenciana, premi d'Honor Lluís Carulla 2013 i Medalla d'Honor del Consell Valencià de cultura 2016. Efrén López.

VERTICALS

- 1. Epuló que encara no ha menjat prou. Galifardeu Atòmic. ... Penya, conegut cantautor mallorquí de música *country*, amb més de 30 discos publicats.
- 2. Gramínia de fulles allargades i espigues denses. ...'n'Busto, conegut grup català de música *pop* i rock, amb més d'una dotzena d'àlbums publicats.
- 3. ..., grup valencià de música rap, que al principi eren... "dilatatives". Xot o Gossos!
- 4. Trobadorets. Annals inconsistents! ... Montllor,

- famós cantautor i actor alcoià, va pertànyer al moviment de la Nova Cançó, amb més d'una desena d'àlbums editats en vida.
- 5. Yung Mare. Eric Ostwald. Abril Pinyol. Memòria curta!
- 6. ... Musicae, conjunt vocal i instrumental català, es va dedicar a la interpretació de la música de l'edat mitjana, del Renaixement i del primer Barroc. ..., grup garriguenc que fusiona els ritmes caribenys. Erm.
- 7. Abraham Rivas. ... Rebull, cantautora, pintora i activista política catalana, amb el darrer concert homenatge al Palau de la Música Catalana, l'any 2006. Garrafa Nadal.
- 8. Pino ..., un dels més populars cantants algueresos del segle XX. Brams. Antílop sense cap, ni peus,... ni cor!
- 9. Nap trossejat i remenat. ... Gabriel Sanna, trobador, cantautor i compositor alguerès, cantant en català, italià i sard.
- 10. Com un rombe invers. Marta ..., cantant andorrana, la primera en cantar en català a Eurovisió, l'any 2004.
- 11. Exòtic. ... Ferrer, soprano lírica catalano-índia, també especialista en música lírica cubana. ... Boladeras, músic de Sant Vicenç dels Horts, autor dels àlbums XXV, Tants, Principi i Temps.
- 12. Gènere musical preferit per... Skarabat i Skàndol Públic! ... Font, grup mallorquí de referència de música pop, caracteritzada per les lletres fantasioses i humorístiques.

La música

és festa, amor, enyorança i reivindicació.

I en català tenim artistes, ritmes i creacions musicals per a cada moment del dia. En aquest marc, l'ONG del català disposa de diverses llistes musicals temàtiques a Spotify, aplicació que des del 2022 també es troba disponible en llengua catalana.

Així, a la llista «Fes-te la festa», creada per Marc Serrats, s'inclouen cançons dels grans grups catalans dels darrers anys, i a «Créixer cantant», una selecció de Dàmaris Gelabert per als més menuts. «Moments únics» és un recopilatori de 50 cançons de rumba, *reggae* o *folk*; i «Cantar sense parar», ideada per El Pot Petit, un regal musical per a infants i adolescents. Així mateix, Lluís Gavalda ens proposa, a «Carretera i canta», 60 cançons d'autor i de grups pop en català.

De la mateixa manera, a «Pica i canta» gaudiràs de música nadalenca escollida per l'animador Noè Rivas; i a «El Català, amb Ritme» trobaràs el recopilatori de raps creats als tallers juvenils de Plataforma per la Llengua amb el cantant de música urbana Nel·lo C. Música en català per a tots els gustos!

Promocions

Els socis de Plataforma per la Llengua, l'ONG del català, podeu gaudir de descomptes i avantatges com aquests:

Socis nous

ara.cat

Subscripció gratuïta al diari Ara. Teniu l'oportunitat de rebre, gratuïtament, 20 vals per bescanviar pel diari Ara en paper (aplicable al territori on arriba el diari en paper) i accés il·limitat a la versió digital durant un mes.

Tots els socis

Gratuït
ara.cat

Subscripció gratuïta al diari Ara
Tots els socis podeu gaudir de 2 mesos gratuïts per llegir el diari en versió digital. Anticipeu-vos a l'exemplar del diari imprès de l'endemà i accediu a la versió en línia, on trobareu continguts interessants i reconeguts col·laboradors.

Descomptes
parlem

10% de descompte en la factura telefònica de mòbil o paquets Adsl/Fibra amb mòbil durant 12 mesos als seus clients de Catalunya.

U	N	G	I	M	E	N	O	E	T		
E	X	O	D	E		G	L	O	R	I	A
M	A	X	I	M	E		T	I	N	I	
T	O	L	V	O	L	A	N	D	O	O	N
T	O	S	P	E	S		S	U	R	A	N
T	L	E	A	M	E	B	A	R	T		
A	L	T	S		O	R		L	R	I	N
G	A	L	T	O		E	S	C	O	D	A
G	I	N	E	S	T	A		M	N		
U	R	P	A	R		R	A	B	I		
P	A	U		M	A	R	I	N	A		K
E	M	P	T	V		A	P	P	L	E	S

Descomptes
aproop!

10% de descompte en la factura telefònica de mòbil o paquets Adsl/Fibra amb mòbil durant 12 mesos als seus clients del País Valencià.

FENT PAÍS
10% de descompte en la compra per internet de capses d'experiències per gaudir.

fundació .cat

45% de descompte en el teu propi domini .cat, i 10 bústies de correu.

PLATAFORMA PER LA LLENGUA
10% descompte en el servei de correcció i traducció de Plataforma per la Llengua.

CINEMES GIRONA
2x1 en la compra d'entrades als Cinemes Girona o, si hi aneu sols, preu reduït de 5,50€ per entrada individual.

Descomptes
CultRuta

4€ de descompte en les visites guiades i rutes temàtiques que organitzen.

2x1 en l'itinerari cultural a peu per la Ruta Pompeu Fabra a Barcelona.

BIZARRE

10€ de descompte en la compra d'entrades per jugar a l'Escape Room Toys del grup Bizarre a Barcelona.

LA MIRA

50% de descompte en la subscripció anual d'aquest nou projecte periodístic en format magazín.

Namaka

15% de descompte en la subscripció anual en aquesta revista educativa infantil.

Descomptes

El Temps

50% de descompte en la subscripció anual al setmanari, amb seu a València, Barcelona i Palma, en la seva versió digital.

5% de descompte en llibres i un 10% de descompte en jocs en català a la llibreria Quart Creixent de Palma.

URNES DEL REFERENDUM.CAT
15% de descompte de marxandatge en català a la botiga virtual i física.

GIMNÀS

50% de descompte en la primera quota d'aquest gimnàs en línia.

Fundació Carulla

25% de descompte al Museu de la Vida Rural de l'Espluga de Francolí.

Regad Terra de Vins

10% de descompte en cinc experiències enoturístiques diferents 5% a la resta d'activitats que organitzen a la comarca del Bages.

Aquestes són algunes de les promocions que ja pots haver gaudit com a soci durant els darrers mesos de l'any:

Consulta a la nostra pàgina web quines promocions tens vigents: www.plataforma-llengua.cat/col-labora/avantatges-socis/ i estigues al cas de descomptes, sortejos, regals i nous acords de col·laboració!

POQUES SUBSCRIPCIONS

MOLTES SUBSCRIPCIONS

**SOM MÉS FORTES
QUE LA CENSURA**

Defensem el català de les urpes de
l'extrema dreta. Fes un 2x1 en revistes en
català. Una subscripció per a tu i una per a
una entitat dels Països Catalans.

noalacensura.cat